

Årsmelding 2017

Innhold

Forord	3
Fornyng	4
Forvaltning	10
Formidling	14
Aktivitetsskalender	30
Forskning og kunnskapsformidling	32
Organisasjon, økonomi og personale	36
Oslo Museums styre 2016	39
Regnskap 2016	40
Balanse 2016	42
Noter 2016	43
Revisjonsberetning 2016	46

Stiftelsen Oslo Museum ble etablert i 2006 som en sammenslutning av Bymuseet, Interkulturelt Museum og Teatermuseum, og er et kulturhistorisk og samtidshistorisk museum for Oslos historie, teaterhistorie og kulturelt mangfold. I 2013 åpnet museet også en ny formidlingsarena for Akerselvas industri- og arbeiderhistorie – Arbeidermuseum. Oslo Museum forvalter en av landets største

fotosamlinger, har en større malerisamling, en kulturhistorisk bysamling, en teaterhistorisk samling, flere privatarkiv, et omfattende klipparkiv og betydelig boksamling med eldre og nyere faglitteratur om Oslo. Totalt omfatter samlingen ca 30 000 objekter og 2 millioner negativer. Visjonen fram mot 2020 er at Oslo Museums arenaer er møteplasser for hele byen og steder for kunnskap,

berikende opplevelser og kritisk refleksjon i et livsløpsperspektiv. Alle museene har gratis adgang for å være tilgjengelig for alle og tilbyr gratis undervisning til Oslo-skolen. Oslo Museum er i hovedsak finansiert av Oslo kommune og Kulturdepartementet. I tillegg søker museet om prosjektmidler og gaver fra forskjellige offentlige instanser og private stiftelser.

Foto front: Over 900 vandrere ble med Alf Folmer på vandring på Rodeløkka. Hanna Gogstad / Oslo Museum

■ Hovedtrekk 2017

Fra åpningen av fotoutstillingen DIVA. Foto:Hanna Gogstad / Oslo Museum

Oslo Museum ønsker å være til for alle som bor i byen – uansett bakgrunn. Vi ønsker at folk som bor i Oslo skal bli kjent med byen sin gjennom museet og at de skal kjenne seg igjen i museet– og oppleve at det er litt «sitt». Vi ønsker å bidra til byidentitet, og vi vil være et «involverende museum», der vi gjør ting sammen med dem vi er til for. I utviklingen av program og i gjennomføring av prosjekter har dette i 2017 vært et prioritert satsningsområde på alle våre arenaer.

Vi har i 2017 søkt samarbeid med enkeltpersoner, skoler, foreninger, kommunale etater, organisasjoner, institusjoner, museer og andre som på ulike vis er opptatt av Oslo, kulturelt mangfold og andre temaer vi arbeider med. Vi opplever involverings- og samarbeidsprosjektene som gjensidig berikende. De gjør museet bredere, mer demokratisk og mer mangfoldig, samtidig som det betyr mye for mange å bli sett og inkludert av museet. Museene har stor kulturell verdi.

Vi opplever at Oslo Museum er inne i en positiv utvikling, med hyggelige tilbakemeldinger på alle arenaer, mange forespørsler om samarbeid og nærmere 125 000 besøkende. Flere følger oss også i sosiale medier og benytter nettsidene våre. Særlig positivt er det at barn og unges bruk av museet øker.

Mot slutten av året fikk vi muligheten til å utvide museets nervær ved Akerselva gjennom å overta driften av kulturkafeen «Hønse-Lovisas hus». Museet har hatt et godt samarbeid med den tidligere driveren, Anne Mette Heggdal, og vi gleder oss til å videreføre konseptet med å kombinere kultur, historie og servering i det trivelige huset.

Et annet prioritert område i 2017 har vært revitalisering og tilgjengeliggjøring av samlingene. Både foto, kunst og gjenstander registreres, pakkes om, fotograferes og digitaliseres, slik at samlingene bevares bedre og kan oppleves av alle på nett, også av dem som ikke har anledning til å besøke museet på tradisjonell måte. I 2017 hadde vi spesielt fokus på gjenstandssamlingen og over 1300 tidligere uregistrerte objekter (restanser) ble gjort gjenfinnbare.

Økonomien er anstrengt, og museets styre har vedtatt å innføre inngangspenger på Bymuseet fra 2018. Museet har flere vakante fagstillinger pga kutt i offentlige midler de siste årene. Dette har særlig gått ut over forskningen. Vi er spent på de økonomiske rammene framover, for det koster å drive et profesjonelt museum som både skal sikre kulturarven, drive forskning av høy kvalitet og ha en bred, aktuell og nyskapende formidling. Jeg håper stat og kommune ser

dette – og følger opp behovet for økte midler til museumssektoren, i det minste ved å gi full lønns- og priskompensasjon.

Årsmeldingen er som tidligere år disponert etter statens mål for museumssektoren slik de er formulert i Proposisjon 1S 2016-2017 (Statsbudsjettet) og i Kulturdepartementets tildelingsbrev; fornying, forvaltning, formidling og forskning. Avslutningsvis følger en redegjørelse for økonomi, organisasjon og personalforvaltning.

Jeg vil takke museets samarbeidspartnere, venner, eierstiftelser og økonomiske bidragsytere for støtten til museet, og særlig Oslo kommune og Kulturdepartementet som er de viktigste økonomiske støttespillerne. En stor takk går også til styrets medlemmer for konstruktivt samarbeid og museets medarbeidere for deres store engasjement og innsats for museet.

Lars Emil Hansen
Museumsdirektør

Mål: «Museene skal være profesjonelle og aktuelle institusjoner og ha en aktiv samfunnsrolle».
(Prop. 1 S 2016–2017)

FORMÅL, SAMFUNNSROLLE OG STRATEGISKE SATSINGSOMRÅDER

Stiftelsen Oslo Museum ble etablert i 2006 som en sammenslutning av Bymuseet, Interkulturelt Museum og Teatermuseum, og er et kulturhistorisk og samtidshistorisk museum for Oslos historie, teaterhistorie og kulturell mangfold. I 2013 åpnet museet en ny formidlingsarena for Akerselvas industri- og arbeiderhistorie – Arbeidermuseum. Museet holder i dag til på tre steder: Bymuseet og Teatermuseum ligger på Frogner, Interkulturelt Museum på Grønland og Arbeidermuseum ved Akerselva på Sagene. Oslo Museums formål er etter vedtektene paragraf 2 formulert slik:

Oslo Museum skal vekke interesse for og formidle kunnskap om Oslo bys historie og utvikling, innbyggernes liv og livsvilkår gjennom tidene, det flerkulturelle samfunn og innvandring til Norge, bykultur, teaterhistorie og scenekunst.

Virksomheten skal være i dialog med og speile det samfunnet museet er en del av. Museet skal bidra til å fremme respekt og forståelse for kulturell mangfold, kulturelle endringsprosesser og majoritets/minoritetsspørsmål i fortid og samtid.

Museet skal samle, bevare og bearbeide kulturhistorisk materiale av enhver art som kan belyse byens og innbyggernes liv og livsvilkår fra fortid til samtid. Museets samlinger skal tilrettelegges for vitenskaplig arbeid, utført både av egne ansatte og andre forskere. Museet skal formidle sitt materiale gjennom utstillinger, undervisning, publikasjoner og annen utadrettet virksomhet. Museet

kan også benytte ulike kunstformer som virkemidler i sin formidling. Museet skal være et nasjonalt kompetansesenter innenfor sine områder.

Museet kan samarbeide med andre museer og institusjoner i inn- og utland.

Museet kan oppta nye institusjoner/samlinger av kulturell betydning.

Museet kan også drive annen virksomhet som har naturlig tilknytning til formålet.

Oslo Museum forvalter en av landets største fotosamlinger, har en større malerisamling, en kulturhistorisk bysamling, en teaterhistorisk samling, flere privatarkiv, et omfattende klipparkiv og en betydelig boksamling med eldre og nyere faglitteratur om Oslo. Totalt omfatter samlingen ca 30 000 objekter og 2 millioner negativer. Mye av materialet er samlet av Bymuseet og Teatermuseum før konsolideringen i 2006 og eies formelt av de respektive eierstiftelsene. Visjonen fram mot 2020 er at Oslo Museums arenaer er møteplasser for hele byen og steder for kunnskap, kritisk refleksjon og berikende opplevelser i et livsløpsperspektiv. Alle museene har gratis adgang for å være tilgjengelig for alle og tilbyr gratis undervisning til Oslo-skolen. Oslo Museum har en organisasjonsmodell basert på fag og sted. Museet har fire fagavdelinger og en stab. Staben og avdeling for drift og service er felles for hele museet med ansvar for administrasjon, personal, økonomi, marked- og kommunikasjon, vakt- og vertskapsfunksjoner, sikkerhet og utstillingsteknikk.

Avdeling for samling og dokumentasjon forvalter alle museets samlinger,

samler inn nytt materiale og bidrar i utstillings- og forskningsprosjekter.

Videre har museet to formidlingsavdelinger. Avdeling for minoriteter og mangfold har ansvaret for formidlingstilbudet på IKM og den daglige driften av avdelingen, mens avdeling for by- og teaterhistorie har ansvar for formidlingen på Bymuseet, Teatermuseum og Arbeidermuseum. Formidling omfatter alle former for utadrettet virksomhet som utstillinger, undervisning, byvandring, debattmøter og annen programvirksomhet.

Oslo Museum er i hovedsak finansiert av Oslo kommune og Kulturdepartementet. I tillegg søker museet om prosjektmidler og gaver fra forskjellige offentlige instanser og private stiftelser.

Samfunnsrolle

«Museenes samfunnsrolle eller samfunnsoppdrag ligger i å utvikle og formidle kunnskap om menneskers forståelse av og samhandling med sine omgivelser. I dette ligger stor faglig frihet og samtidig utfordringer for museene å definere hva som er relevant og viktig i et samfunnsperspektiv. Dette er et faglig kjernesporsmål for museene, som krever kontinuerlig analyse og refleksjon.» (St. melding 49 (2008-2009): Framtidas museum. Forvaltning, forskning, formidling, fornying, senere er formuleringen gjentatt i samtlige tildelingsbrev fra staten).

Oslo Museum utøver sin samfunnsrolle ved å samle inn, forvalte og produsere kunnskap om urbane endringsprosesser i vid forstand, herunder migrasjon og teaterhistorie, og ved å formidle kunnskap som bidrar til refleksjon, nye

Fra utstillingen «Typisk dem». Kunstneren Thierry Geoffrey Colonels «The Anatomy of Prejudice»: en voksende skog av fordommer.
Foto: Rune Aakvik / Oslo Museum

perspektiver og til respekt på tvers av sosiale, kulturelle og etniske forskjeller.

Oslo Museum ønsker å være en attraktiv og engasjerende møteplass for Oslos sammensatte befolkning. Vi vil at våre arenaer skal være steder for kunnskaps- og meningsutveksling basert på museets samlinger, egen forskning og bidrag fra andre kunnskapsmiljøer.

Vi ønsker å inspirere byens innbyggere i alle aldre til engasjement for bysamfunnet og bymiljøet, og de menneskene som bor i byen. Vi ønsker å være en naturlig del av befolkningens liv fra barndom til alderdom, og slik være en sentral bidragsyter til Oslos mangfoldige kunnskaps- og kulturtilbud.

Oslo Museum er bevisst sin makt til å definere kulturarv. Det påhviler museet et stort ansvar for å velge ut historier som gir et dekkende og relevant bilde av det mangfoldet som kjennetegner dagens (by)samfunn i sin innsamling og formidling.

STRATEGIER OG PLANER FRAM MOT 2020 – NOEN HOVEDPUNKTER

Oslo Museums styre vedtok i 2016 ny strategisk plan for i perioden 2016-2020, som har ligget til grunn for museets arbeid i 2017. Planen vektlegger utvikling av museet som møteplass gjennom attraktive og varierte publikumstilbud, aktiv bruk av nett og sosiale medier, samt en profesjonell samlingsforvaltning. I tillegg ønsker museet å utvikle sin forankring i lokalsamfunnet Oslo gjennom et bredt nettverk av samarbeidspartnere.

Forvaltningsstrategi: Prioritering, sikkerhet og tilgjengelighet

Oslo Museums samlinger skal speile det sammensatte bysamfunnet i fortid og nåtid. Samlingsforvaltningen skal være profesjonell og bidra til å sikre og tilgjengeliggjøre kunnskap om byen for dagens og fremtidens forskere og annet publikum. Digitalisering, sikring og samlingsrevisjon er derfor viktige satsningsområder fram mot 2020.

Kunnskapsstrategi: Kunnskapsproduksjon om samtid, nær fortid og egne samlinger

Prioriterte satsningsområder for museets forskning fram mot 2020 er minoriteter og kulturelt mangfold, urbane endringsprosesser, norsk teaterhistorie etter 1945 og egne samlinger. Museets forskningsprosjekter kombinerer i stor grad aktiv dokumentasjon/innsamling, forskning og formidling. Forskningsresultatene formidles i kataloger og tidsskrifter, i tillegg til i utstillinger. Et mål i den kommende planperioden med flere fagfelleverderte publikasjoner. Museet vil søke samarbeid med andre museer og forskningsinstitusjoner.

Formidlingsstrategi: Attraktiv, aktuell og engasjerende formidling på alle arenaer

Oslo Museums formidlingstilbud skal være nyskapende, kunnskapsbaserte og tilgjengelige for alle. En attraktiv og aktiv formidlingsprofil er nødvendig for å synes i det store mangfoldet av kulturtilbud som finnes i Oslo. Formidling betyr her museets totale utadrettede virksomhet og alle tilrettelagte møter mellom publikum og museet: utstillinger, forskjellige digitale formidlingstilbud, undervisning, omvisninger, foredrag, workshops og kommunikasjon gjennom sosiale medier. Viktige mål i strategiplanen er flere brukere av museets totale tilbud, økt skolebesøk og nye og attraktive utstillinger. Oslo Museum skal fortsatt være en arena for «livslang læring og opplevelse» med publikumstilbud som dekker de fleste faser av livsløpet fra barndom til alderdom. Museet skal blant annet tilby spesielt tilrettelagt formidling til skoleklasser, barnefamilier, demensrammede personer og voksne minoritetsgrupper.

DET NASJONALE MUSEUMSNETTVERKET

Nettverksdeltagelse

Oslo Museum er ansvarsmuseum for Nasjonalt museumsnettverk for minoriteter og kulturelt mangfold (Mangfoldsnettverket). Museet deltar både i dette og andre nettverk for å sikre egen faglig utvikling, nytenkning og profesjonali-

sering, og for å bidra til kompetanseoverføring til andre museer. I tillegg til Mangfoldsnettverket har museet lenge vært med i Fotonettverket, Nettverk for industri- og teknologihistorie, Nettverk for Arbeiderhistorie og Herregårdsnettverket. Nytt av året var at vi også gikk inn i Nettverk for demokrati og menneskerettigheter, som vi opplever som svært relevant for flere av de temaene vi arbeider med. I 2018 vurderer vi også å melde oss inn i Kvinnenettverket. Museet deltar på samlinger i nettverkene og er med i konkrete prosjekter.

KULTURELT MANGFOLD – ET SÆRSKILT SATSNINGSOMRÅDE

Kulturelt mangfold og inkludering er et viktig satsningsområde for Oslo Museum. Dette har bakgrunn i flere forhold: Ett av museene i den konsoliderte enheten, Interkulturelt Museum, har hatt dette som hovedformål siden opprettelsen i 1994. Oslo Museum ligger dessuten i en by der over en tredjedel av befolkningen har bakgrunn fra et annet land enn Norge. Og ikke minst lever vi i en tid preget av migrasjon med mange mennesker på flukt eller på søken etter en ny framtid. Det er derfor en ambisjon at kulturelt mangfold skal være et perspektiv ved formidlingen på alle museets arenaer, og at vi skal nå ut til flere med minoritetsbakgrunn i vår formidling.

Mangfoldsnettverket

Det er et prioritert mål at museene skal gjenspeile samfunnets kulturelle mangfold i sin virksomhet. Mangfoldsnettverkets mål er å styrke arbeidet med minoriteter og kulturelt mangfold i de norske museene, og være en plattform for diskusjoner, erfaringsutveksling og gjennomføring av samarbeidsprosjekter. Nettverket ble etablert i 2006 og har siden starten hatt et økende antall medlemsmuseer.

I dag teller nettverket 29 institusjoner, og cirka halvparten er aktivt med i ulike prosjekter. I 2016 og 2017 har arbeidet i nettverket særlig vært knyttet til et nytt felles bokprosjekt om minoriteter og inkludering i norske

“WE ALL SHARE THE RESPONSIBILITY TO BE COURAGEOUS”

NORA MEHSEN

Sitat av Nora Mehsen, en av aktivistene portrettert i utstillingen Aktivistene av Ifrit Qureshi

museer. Ti museer bidrar med artikler til boken, deriblant Oslo Museum.

Kaisa Maliniemi (Varanger Museum), Thomas Walle (Norsk Folkemuseum) og Anders Bettum (Oslo Museum) er valgt som redaktører, og boka gis ut på Museumsforlaget. Boka skulle vært utgitt høsten 2017, men utgivelsen er av flere grunner utsatt til våren 2018.

Arbeidet i Mangfoldsnettverket er prosjektbasert, og arbeidsgruppa er nå i gang med å utvikle et nytt prosjekt, som vi vil søke midler til Kulturrådets Samfunnsrolleprogram, med søknadsfrist juni 2018.

Ny basisutstilling på Interkulturelt Museum – «Typisk dem»

På Interkulturelt Museum åpnet vi i 2017 blant annet den nye basisutstillingen «Typisk Dem», som setter søkelyset på fordommer, rasisme og konsekvensene av dem i dag. I en

tid hvor høyreekstremisme og populisme er i fremmarsj, hvor islamsk radikalisme er en del av trusselbildet, og hvor oppmerksomheten i samfunnet er rettet mer mot forskjellene enn likhetene mellom folkegrupper, inviterer museet i denne utstillingen unge og voksne til å bli kjent med sine egne fordommer og kategoriseringer.

Internasjonal kulturkafé

Oslo Museum søkte i 2016 om midler til å etablere en internasjonal kulturkafé på Interkulturelt Museum. Kulturdepartementet innvilget søknaden med en engangssum på kr 700.000.

I 2017 har det vært arbeidet med konseptutvikling og forankring av kafeen. En rekke møter med lokale organisasjoner og institusjoner i bydelen er gjennomført for å sikre lokal forankring. Som samarbeidspartner har vi valgt Mestringsguiden som vil drifte kafe og kjøkken. Mestringsguiden er sosiale

entreprenører og en ideell bedrift som gir blant andre flyktninger hjelp til selvhjelp i bosettingsfasen i tett samarbeid med Introduksjonsprogrammet/NAV.

Museet har et godt samarbeid med Oslo kommune om renovering av kjøkken og lokaler. Tilskuddsmidlene brukes til denne oppgraderingen, slik at de får varig verdi. Vi har stor tro på at dette prosjektet vil bidra til å bygge museet som møteplass i bydelen. Kafeen vil trekke veksler på museets kompetanse og lange erfaring med inkluderings- og integreringsarbeid, og driften vil inngå i avdelingens utadrettede virksomhet. Vi håper å kunne tilføre bydelen Grønland og Oslo sentrum et åpent hus med spennende kulturtilbud og sunn, rimelig og hjemmelaget mat. Arbeidet med lokalene har tatt noe mer tid enn først antatt. Kafeen vil derfor først åpne våren 2018.

Ting taler

På Bymuseet bidro vi til det større tverrfaglige prosjektet «Tingens metode» med et delprosjekt kalt «Ting taler». Her inviterte vi kvinner med minoritetsbakgrunn til å velge seg gjenstander i museets faste utstilling og fortelle historier om dem, ut fra de assosiasjonene de ga kvinnene. I den nye utstillingen om Oslo mellom ca. 1965 og 1980 var nyere innvandring fra slutten av 1960-tallet fra Pakistan, India, Tyrkia og Marokko ett av åtte hovedtemaer.

Flere tiltak på dette området er beskrevet under de andre målområdene.

IMMATERIELL KULTURARV

I 2007 ratifiserte Norge Unescos konvensjon om immateriell kulturarv. Immateriell kulturarv omfatter blant annet språk, utøvende kunst, sosiale skikker, sang, tradisjonelle håndverksferdigheter og ritualer. Konvensjonen skal sikre at denne kulturarven, som på grunn av sin immaterialitet oppfattes som spesielt sårbar, vernes.

Oslo Museum arbeider med immateriell kulturarv i flere prosjekter og formidlingstilbud, blant annet gjennom publikumstilbudet «Babysang», der vi synger tradisjonelle barnesanger, gjennom det årlige arrangementet Barnas Verdensdager, som arrangeres i samarbeid med Oslo World Music Festival og Oslo Kulturskole, der er den immaterielle kulturarven er sterkt til stede gjennom dans, musikk og historiefortellinger, og gjennom juleverkstedet «Førjul på Frogner», der vi gir foreldre og barn opplæring i å flette juletrekurver, lage grankranser og en rekke andre tradisjonelle juletradisjoner. I tillegg belyste utstillingsprosjektet «Oslo-sier. Språk i Oslo», som er laget i samarbeid med MultiLing, UiO og Språkrådet, og utstillingen om musikk- og teatergruppa Tramteateret, ble gjort i samarbeid med medlemmene, flere sider av den immaterielle kulturarven.

MARKED, KOMMUNIKASJON OG SAMFUNNSKONTAKT

En viktig del av Oslo Museums fornyingsarbeid de siste årene har vært å bygge opp en profesjonell markeds- og kommunikasjonsseksjon. Marked og

kommunikasjon arbeider for å synliggjøre museet i ulike kanaler, utvikle dialog med publikum, bygge museet som merkevare og spre informasjon om museets tilbud i tråd med museets visjon og strategiske plan. Økt fokus på strategisk pressearbeid har gitt en forbedret og mer presis pressehåndtering. Det har vært laget strategier i forkant av større satsinger og det er utarbeidet vinklinger som har blitt presentert for redaksjoner og journalister. Som del av den strategiske planen mot 2020 har det i 2017 vært forsøkt å bygge større kjennskap til hvert sted. Seksjonen samarbeider tett med museets øvrige avdelinger.

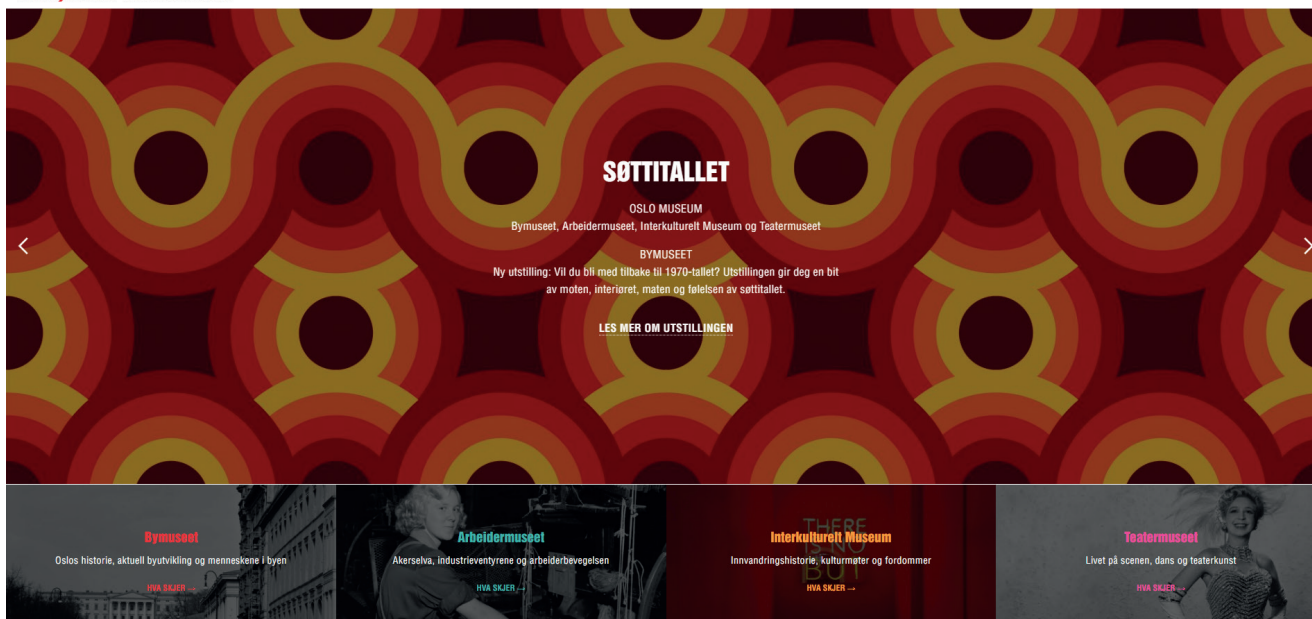
Nett og sosiale medier i 2017

Et av satsningsområdene for Oslo Museum fram mot 2020 er nett og sosiale medier. Som en følge av endringen i den strategiske planen om å bygge kjennskap til hvert sted, har museet opprettet egne Facebook-sider for stedene. Facebook-sidene har samlet 52.399 følgere. I tillegg følges museet av 2.780 på Twitter, og 9.905 følger Bymuseets og Interkulturelt Museums Instagramkontoer. Totalt har museet 65.084 følgere i sosiale

Facebook Bymuseet	Antall følgere	Rekkevidde	Engasjement
2015	36.573	6.256.832	260.524
2016	45.280	8.559.173	357.128
2017	50.357	8.960.985	344.592

Facebook Interkulturelt M	Antall følgere	Rekkevidde	Engasjement
2015	*	*	*
2016	519	23.847	1.740
2017	1.254	73.729	1.718

Facebook Arbeidermuseet	Antall følgere	Rekkevidde	Engasjement
2015	*	*	*
2016	480	33.670	4.032
2017	788	54.559	1.542

Museets nye hjemmeside ble lansert i juli 2017.

medier og har dermed innfridd målet om å nå 60.000 følgere innen 2020.

Satsningen på sosiale medier har ført til gode resultater. Bymuseets Instagramprofil har 2.407 flere følgere enn fjoråret og opplever i snitt over 300 «likes» per innlegg. Målet om 25 prosent økning i engasjement på sosiale medier er innfridd med god margin.

Nettsiden oslomuseum.no ble redesignet og lansert i begynnelsen av juni 2017. Hjemmesiden er nå tilpasset brukernes bevegelsesmønster og svarer med den overordnede kommunikasjonsstrategien. Etter lanseringen har antallet brukere økt betraktelig.

nettsiden Osломuseum.no har hatt 81.209 unike besøkende i 2017, en oppgang på 9,2 prosent fra 2016. Oslobilder.no har hatt 194.502 besøkende. Målet om 250.000 brukere er dermed innfridd med god margin, da 275.711 unike nettbrukere er registrert i 2017.

For ytterligere redegjørelse for museets fornyingsarbeid vises det til de øvrige målområdene/kapitlene – forvaltning, formidling og forskning.

ANNEN DIGITAL FORMIDLING

Samarbeidet med NDLA - Nasjonal Digital Læringsarena ble videreført. NDLA er en åpen læringsplattform som tilbyr digitale læremidler for alle fag i videregående skole. Arbeidermuseet og Bymuseet har levert artikler, oppgaver, film- og billedstoff til historieseksjonen innenfor temaene industrialisering og arbeiderkultur og det moderne Norge.

ANNET PUBLIKUMSARBEID

Synlighet

Marked- og kommunikasjonsavdelingen har jobbet systematisk med pressearbeid i henhold til vedtatte strategi. Pressedekningen har fått et oppsving i forbindelse med sesongåpningen av «Kjenn din by», hvor både NRK Østlandssendingen TV og Aftenposten dekket begivenheten da over 900 mennesker fylte opp Rodeløkka for å høre 96 år gamle Alf Folmer fortelle. Interkulturelt Museum fikk mediedekning gjennom hele året. Utstillingen «Aktivistene», «Hvite vegger, lange kjoler» og «Typisk dem» fikk god pressedekning. Sistnevnte gjennom en lengre TV-reportasje i NRK Østlandssendingen og Norge i dag. Utstillingen «DIVA» fikk en seks siders bildereportasje i A-magasinet.

Åpningen av «Søttallet» fikk bred omtale. Avdelingsleder Linken Apall-Olsen var direkte inne på P2 Kulturnytt og Østlandssendingen Radio flere ganger. Det ble også sendt en TV-reportasje i forbindelse med selve åpningen.

Annonsering

Annonseplaner for museets aktiviteter er utarbeidet og publikumstilbudet har vært ukentlig annonsert på nett og papir. I tillegg har det vært rykket inn spotannonser der dette har vært formålstjenlig. Museet har også i 2017 satset mer på digital annonsering.

Publikumsundersøkelser

Det gjennomføres publikumsundersøkelser ved Bymuseet, Arbeidermuseet og Interkulturelt Museum. Målet har vært å kartlegge Oslo Museums publikum for å få mer kunnskap om hvem de er, og hva de ønsker av museet. Foreløpig er materialet for spinkelt til at vi ser noen tydelige tendenser, og undersøkelsene videreføres i 2018.

Reiseliv

Oslo Museum har hatt dialog med VisitOslo og deltatt på felles møter, samt annonsert i trykksakene OsloPass, OsloGuide og What's on.

Mål: «Museets samlinger skal sikres og bevares best mulig og gjøres tilgjengelige». (Prop. 1 S 2016-2017)

Oslo Museum forvalter en av landets største billedsamlinger. Bylandskap og portretter av personer med tilknytning til Oslo er de viktigste motivkategoriene. Billedsamlingen består av en kunstsamling med ca. 10 000 katalognumre (maleri, grafikk, skulptur, papirkunst) og en fotosamling med anslagsvis to millioner enheter (positiver, negativer, digitalfødte foto). Museet forvalter også ca. 30 000 gjenstander – bymodeller, scenemodeller, møbler, annet bohøve og ulike typer tekstiler, blant annet flere hundre teaterkostymer. Museet har også et omfattende fag- og referansebibliotek, flere privatarkiv og et større klipparkiv.

Museet forvalter «Akersamlingen» som egen delsamling. Den inneholder forskjellige typer gjenstander fra gårder i tidligere Aker kommune, hovedsakelig samlet inn i mellomkrigstiden av det senere nedlagte Akersmuseum. Samlingen er, på grunn av mange uheldige hendelser opp gjennom årene i dårlig forfatning, og de enkelte gjenstandene er lite dokumentert.

De siste årene har museet aktivt samlet inn lydopptak som dokumenterer personlige historier, i hovedsak i form av livsløpsintervjuer og tematiske intervjuer med tilhørende fotodokumentasjon.

INNSAMLING OG DOKUMENTASJON

Museet samler langs to akser; passivt mottak og aktiv innsamling. Den passive samlingsbyggingen er gavehenvendelser fra publikum, som blir vurdert av en tverrfaglig komite i henhold til museets innsamlingsplan og formidlingsstrategi. Den aktive innsamlingen er tilknyttet museets egne forsknings- og utstillingsprosjekter, der både immaterielle og materielle vitnesbyrd blir samlet inn på bakgrunn av definerte problemstillinger.

Museets styre vedtok i 2015 midlertidig inntaksstopp for passivt mottak og innsamling fram til 2017. Museet prioriterer i denne perioden å få oversikt over hva som allerede finnes i samlingene som utgangspunkt for videre innsamling – «Revita-prosjektet». Som andre museer har også Oslo Museum utfordringer med magasinplass.

Gjenstander og kunst

I 2017 ble til sammen 1473 gjenstander og 28 kunstneriske arbeider innført i samlingen. En god del av disse er «restanser», gjenstander som er tatt inn tidligere, men ikke registrert og formelt innlemmet i samlingen. Tallet er betydelig høyere enn 2016, noe som har sammenheng med at vi da tok inn flere komplekse gaver, bestående av serier av objekter, som serviser og en større samling tinnsoldater.

Av gaver i 2017 kan spesielt nevnes to malerier; Asta Nørregaards portrett av Gunerius Pettersen fra 1902, og Gladys Nilssen Rakneruds «Det illegale akademi i Frognerveien 25» fra 1943. En del barne- og voksenklær fra 1970-tallet tatt inn som del av innsamlingen til utstillingen «Søttallet», dessuten julepynt, leker, spill og håndarbeider.

Kulturhistorisk fotografi

Fotosamlingen økte med 567 fotografier. Årets viktigste og største tilvekst her er amatør fotograf Ruth Raabes 528 bybilder fra 1930-årene. Hun fotograferte gater, hus og bymiljøer, nøyaktig sted- og tidfestet og med meget god fotografisk kvalitet. I tillegg mottok museet en serie på 34 bilder som dokumenterer livet på Åkebergveien barnehjem i årene 1927-29.

Aktiv innsamling

Den aktive innsamlingen i 2017 knyttet seg særlig til utstillingen «Søttallet», der tidstypiske tekstiler, klesplagg,

noe møbler og mindre gjenstander er tatt inn. Innsamlingen vil bli fulgt opp i 2018 med innsamling av skriftlige svar på en spørreliste vi har utarbeidet om 1970-tallets Oslo.

Registrering, digitalisering og publisering

Arbeidet med å digitalisere og tilgjengeliggjøre samlingene har høy prioritet. Noe av det vi digitaliserer har vi ikke rettigheter til å publisere på nettet. Dette gjelder i stor grad private fotografier fra nyere tid og annet samtidsmateriale. Det er også flere gjenstander som blir digitalisert og gjort tilgjengelig med gjenkjennelsesfoto for ansatte og andre som tar direkte kontakt med museet, men som ikke blir publisert på nettet. Dette skyldes at den digitale billedrepresentasjonen ikke er god nok. Vi arbeide for å gjøre gjenstander og bilder søkbart med god billedrepresentasjon på nettet.

Gjenstander og kunstobjekter

I 2017 ble det til sammen publisert 750 nye gjenstander og kunstobjekter. Totalt er det nå publisert 1602 gjenstander og 2186 kunstobjekter på digitalt museum.no. Som følge av Revita-prosjektet ble det gjort forbedringer – mer presise registreringer – i 6822 poster i gjenstandsmodulen og 5139 i billedkunstmodulen.

Så å si hele den byhistoriske tekstilsamlingen er gjennomgått, og vi vil i året som kommer ta fatt på tekstiler i teaterhistorisk samling ved å nyfotografere, pakke om og tilgjengeliggjøre dem digitalt.

Kulturhistoriske foto

Målet med 3000 nye digitaliserte fotografier ble ikke nådd. Totalt 1795 fotografier ble digitalisert, men så mange som 4224 nye fotoposter ble opprettet i Primus. Stor utstillingsvirksomhet og etterspørsel etter

fotografenes kunnskaper bidro til at digitaliseringen og avfotograferingen av originalmateriale ble lavere enn målet. 10.517 poster ble revidert i fotokatalogen. Dette bidrar til å øke treffsikkerheten for publikum på henholdsvis oslobilder og digitalt museum.

Oslobilder.no

Nettstedet oslobilder.no er fortsatt populært, og daglig får museet både bestillinger og tilbakemeldinger fra brukere, enten det gjelder korrigeringer av metadata eller historier knyttet til motiver. Alle våre bilder er tildelt lisensen «CC by-SA 4.0», noen også Public Domain. Bildene er å finne på de plattformene vi har kontrakt med; www.oslobilder.no og www.digitaltmuseum.no – og derigjennom Norvegiana og Europeana. Bilder fra museets samlinger dukker også opp som illustrasjoner på Wikipedia-artikler og på lokale nettsider. Antall brukere på oslobilder.no holder seg stabilt, men økte likevel med 23 000 brukere i 2017, til 195 000.

Åndsverk og rettigheter

Museet har, spesielt i forbindelse med utstillingen «Søttallet» økt kompetansen på rettighetsproblematikk ved visning av åndsverksmateriale i museumsutstillinger. Dette er et uoversiktlig felt for museene, men nødvendig å sette seg inn i, da mye samtidsmateriale ønskes vist i utstillinger.

Bibliotek og arkivalia

Oslo Museums bibliotek er et fagbibliotek med litteratur, arkiver og oppslagsverk som omhandler Oslos historie i fortid og nåtid. Bibliotekets samling danner grunnlaget for kunnskapsproduksjon ved museet og er ellers en velkjent og etablert kilde til oslorelatert historie. I 2017 har bemanningen vært redusert med 50%, og følgelig har også tilbudet blitt begrenset. 86 nye titler ble innlemmet i bibliotekets samling i 2017.

Sikring og oppbevaringsforhold

Museet har flere nærmagasin på Bymuseet. Disse ble bygget i 1979 og var gode etter datidens standard,

med automatisk klimastyring og god plassutnyttelse. I dag er klimaanlegget defekt, noe som medfører at klima styres manuelt med daglig overvåking og tømming av avfuktermaskiner. Dette gir et akseptabelt klima og tilfredsstillende forhold, men ikke optimale. Magasinene er fulle og gir ikke rom for videre innsamling.

I tillegg leier museet flere eksterne lagre, både i og utenfor Oslo for å avhjelpe plassutfordringer for gjenstandssamlingene. Disse er av varierende kvalitet, og vi arbeider med å finne nye lokaler som kan gi mer og bedre magasin kapasitet.

I 2009 gikk museet sammen med bl.a. Norsk Teknisk Museum, Kulturretaten, Oslo Kommune og Maritimt Museum (nå del av stiftelsen Norsk Folkemuseum) sammen om å lage en behovsanalyse for et fellesmagasin i Oslo-regionen. En skisse til kravspesifikasjon ble levert Kulturrådet og Kulturdepartementet i 2013.

Pilestredet 16 og 18 - den såkalte Peckelgården på hjørnet av Keyzers gate. Denne delen av Pilestredet er forandret til det ugjenkjennelige. Gårdene stod der det svarte hullet av en tunnelåpning til Ibsenringen er nå. Fra å være et pittoresk og karakteristisk parti av byen er det nå nærmest et «ikke-sted». Foto: Ruth Raabe / Oslo Museum

Oslo Museum har stort behov for å utvikle sine magasiner, og vil i 2018 arbeide for å finne egnede løsninger.

Museet har også jobbet mye med å lage en helhetlig sikkerhetsanalyse, en ROS-analyse for alle visningsstedene i 2017. Dette arbeidet videreføres i 2018, og det vil bli omsøkt økonomisk bistand for å få laget et profesjonelt verk- tøy som kan brukes aktivt av museet.

Samarbeid, innlån og utlån

Museet samarbeider tett med andre museer og kulturverninstitusjoner om innlån og utlån av gjenstander, men også om kompetanseheving på samlingsforvaltning- og utvikling generelt.

I 2017 var museet aktivt med i seminarer om helsefarlige stoffer i museums- samlinger, og om krisehåndtering og beredskap for samlinger og museer.

Innlån og utlån

Museet driver utstrakt deponering av malerier og møbler til ulike institusjoner i Oslo. Det lånes ut til miljøskapende elementer i etater, departement eller utleielokaler, etter vurdering av lokalenes sikkerhet. Museet tar en årlig avgift for deponerte gjenstander, og låner må bekoste eventuell konservering av objektene. I 2017 lånte eksemplvis Den Gamle Logen 44 malerier og skulpturer fra museets samling, Høyesterett 7 malerier, Skatteetaten 29 gjenstander, Norsk Tipping 6 gjenstander, Forsvarsdepartementet 15 malerier, Norsk Skuespillerforbund 15 malerier og gjenstander, og Kultu- retaten Oslo Kommune 56 malerier og gjenstander til Ladegården og 32 gjenstander til Tveten gård. Til sammen 292 møbler og malerier er deponert og lånt ut til ulike museer og institusjoner.

I tillegg låner museet ut malerier og gjenstander til andre museer, til bruk i utstillinger og andre sammenhenger.

Utlån 2017

• Munch-museet

23.01.2017 – 28.04.2017:

Billedkunst Maleri Selvportrett. Munch, Edvard, 1882-83, OB.000587. Utstil-

ling: «Emma and Edvard Looking Side- ways: Loneliness and the Cinematic».

• Høvikodden

03.10.2016 – 30.01.2017:

Billedkunst Maleri Høvik gård. Vogt, Carl Fredrik, ca 1825, OB.01001. Utstilling: «Utopia Bærum».

• Kunsthall Oslo

21.08.2017 – 15.11.2017:

Gjenstand, Isbjørnmaske formgi- ver Tori, Rita, TM.01878. Prosjekt «Munch-museet i bevegelse», Utstilling: «The lost museum».

• Stavanger Kunstmuseum

16.06.2017 – 26.10.2017:

Billedkunst Maleri Portrett av Kitty Kielland. Backer, Harriet ca 1880, OB.00498. Vandreutstil- ling: «Fri Luft», Kitty Kielland. 16.06.2017 – 26.10.2017: Billed- kunst Fargelagt tegning Portrett av Kitty Kielland. Nørregaard, Aasta, 1903, OB.00637. Vandreut- stilling: «Fri Luft», Kitty Kielland. 16.06.2017 – 26.10.2017: Fo- tografi Portrett av Kitty Kiel- land. Müller, Friedrich, ant. 1877, OB.F19949bæ. Vandreutstil- ling: «Fri Luft», Kitty Kielland

• Lillehammer Kunstmuseum

18.11.2017 – 29.04.2018: Billedkunst Maleri Portrett av Kitty Kielland. Bac- ker, Harriet ca 1880, OB.00498. Van- dreutstilling: «Fri Luft», Kitty Kielland.

18.11.2017 – 29.04.2018: Billed- kunst Fargelagt tegning Portrett av Kitty Kielland. Nørregaard, Asta, 1903, OB.00637. Vandreutstil- ling: «Fri Luft», Kitty Kielland. 18.11.2017 – 29.04.2018: Fotografi Por- tritt av Kitty Kielland. Müller, Friedrich, ant. 1877, OB.F19949bæ. Vandreut- stilling: «Fri Luft», Kitty Kielland

• Norsk Folkemuseum / Ibsenmuseet

26.01.2017 – 15.01.2018: Gjenstand, Kostyme Vest (rød) ant. brukt av Bjørn Bjørnson som Peer Gynt, Christiania Theater i 1892, TM.01390.A. Utstilling: «Peer Gynt, verdensborger av gemytt». 26.01.2017 – 15.01.2018: Gjen- stand, Kostyme Slire (brun) ant. brukt av Bjørn Bjørnson som Peer

Gynt, Christiania Theater i 1892, TM.01390.B. Utstilling: «Peer Gynt, verdensborger av gemytt». 26.01.2017 – 15.01.2018: Gjen- stand, Kostyme Bukse/nickers, ant. brukt av Bjørn Bjørnson som Peer Gynt, Christiania Theater i 1892, TM.01391. Utstilling: «Peer Gynt, verdensborger av gemytt».

• Norsk Folkemuseum

19.01.2017 – 19.01.2022, Bil- ledkunst, trykk, OB.05227, Ernst Bjercknes' skikart over Nordmar- ken og Sørkedalen, også kjent som «verdens første skikart».

Samarbeid

KulturIT utviklere av evakuerings- modul. Vi er også medspillere i utviklingen av web-klienten Primus7, særlig i fotomodulen og arbeid mot at Primus blir SPECTRUM Compliant.

Vigelandmuseet samarbeid i forbin- delse med skilting i Frognerparken og beredskaps- og evakueringsplaner for samlingene. BM og Vigeland-museet har laget en intensjonsavtale som redegjør for at de respektive samlin- gene kan evakueres til de respektive lokaler dersom det skjer en ulykke.

OBRE (Oslo Brann-og Redningsetat) tett samarbeid i forbindelse med beredskapsplaner, ROS-analyse og hvordan få til gode evakueringsru- tiner av museumssamlinger. Kon- taktperosn: Susanna Björklöf

Museene i Akershus avhen- ding av gjenstander – dialog om samlingsutvikling.

Randsfjordmuseene samarbeid om prosjektet prioritering og avhen- ding av og i kulturhistoriske sam- linger, samt besøk og «opplæring» i alle sider ved samlingsarbeid.

Bergen Bymuseum samarbeid om prosjektet prioritert og avhending av og i kulturhistoriske samlinger.

Sunnhordaland Museum besøk og «opplæring» i samlingsarbeid – alle sider; foto og gjenstander.

Norsk Folkemuseum samarbeid om nettstedet og prosjektet www.minner.no, en digital plattform der publikum / folk kan legge inn sine personlige minner om bestemte temaer.

Norsk Folkemuseum samarbeid om beredskap og krisehåndteringsrutiner for museene i Oslo-regionen.

Oslobilder.no: Norsk Folkemuseum, Oslo Byarkiv, Teknisk Museum, DEXTRA-samlingen, ArBArk, Tele-museet, UB Bergen/Billedsamlingen

Annet: Avtale om gratis levering av foto til lokalhistoriske spalter i Aftenposten, Dagsavisen og Nords-

trands Blad. Avtalen med Aftenposten omfatter også magasinet Aftenposten Historie. Dette synliggjør museet og samlingene overfor mange brukere.

Avtale om gratis levering av foto til Oslo byarkiv, Byantikvaren, Oslo Byes Vel, Fortidsminneforeningen avd. Oslo og Akershus, OBOS (OBOS-bladet) som er blant våre viktigste faglige samarbeidspartnere.

Gratis foto til historielag. Flere av disse har stor aktivitet med utgivelse av medlemsblad og årbøker samt jevnlig fotoutstillinger. Museet vil i 2018

vurdere samarbeidsavtalene og tilbudene om gratis foto til ulike strategiske samarbeidspartnere, grunnet større forventninger om egeninntjening.

FORVALTNINGEN 2008-2017 I TALL

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tilvekst gjenstand	51	256	218	404	264	136	80	321	420
Tilvekst billedkunst	1	6	6	0	22	10	2	26	17
Tilvekst foto	840	859	150	1.700	326	37	205	683	154
Billedkunst totalt	7.125	7.131	7.137	7.137	7.159	7.169	7.173	8.117	8.126
Gjenstand totalt	19.521	19.828	20.046	20.450	20.714	20.852	20.932	21.253	21.673
Gjenstand/kunst publisert på nett	0	0	924	1133	1518	1936	2082	3774	3013
Katalogisert foto; Nye innførsler i Primus	6.107	3.736	4.004	4.475	3.751	4.281		4.666	1.931
Foto publisert på nett -totalt	0	0	46.455	49.924	53.468	56.817	59.817	61.331	63.824
Bestilling foto	236	221	434	489	514	740	749	704	705
Utlån biblioteket	545	667	693	608	589	524	558	486	368
Brukere biblioteket	354	321	383	399	411	376	426	530	446
Ref spm biblioteket pr- e-post (NB! Ikke totale antall referanser!)	188	160	173	210	243	352	288	275	253

Mål: «Museene skal legge til rette for kunnskap, dannelse og opplevelser». (Prop. 1 S 2016-2017)

Oslo Museum skal være en arena for «livslang læring og opplevelse». I det ligger at vi i sum skal ha tilbud som dekker de fleste faser av livsløpet fra barndom til alderdom, og tilby spesielt tilrettelagt formidling til skoleklasser, barnefamilier, demensrammede personer, seniorer og voksne minoritetsgrupper.

De lange linjene i byens historie, med særlig vekt på nær fortid og samtid, har prioritet i museets formidlingsarbeid. Vi opplever at historien i «manns minne», som det knytter seg stor gjenkjennelse til, har størst interesse hos et bredt publikum. Dette er også en tidsperiode med store endringer på kort tid, og en tidsperiode som binder arbeidet ved de fire enhetene som nå utgjør Oslo Museum sammen. Arbeid med migrasjon og etnisk og kulturelt mangfold videreføres som et særskilt satsningsområde. Slik ønsker museet å bidra til å skape et mer inkluderende samfunn og å nedbygge fordommer og hets mot minoriteter. Interkulturelt Museum har hovedansvar for Oslo Museums mangfoldsarbeid, men også på de andre stedene skal migrasjon, etnisk og kulturelt mangfold være et sentralt

perspektiv i formidlingen, både når det gjelder innhold og målgrupper. Museet ønsker å tilby utstillinger og program som et bredt publikum opplever som attraktivt og interessant, parallelt med at vi utvikler vår samfunnsrolle gjennom publikumstilbud som fremmer kritisk refleksjon. Viktige mål i strategisk plan er flere brukere av museets totale tilbud, økt skolebesøk og nye og attraktive utstillinger. Hovedmålgrupper for museets formidling er barn og unge, inkludert skoleklasser og barnefamilier, unge voksne, seniorbefolkningen (60+), og minoritetspråklige. Alt vi gjør skal ikke være for alle, men i sum skal vi ha tilbud til disse gruppene. Formidlingsarbeidet er organisert i to fagavdelinger. Avdeling for minoriteter og mangfold har ansvar for formidlingen på Interkulturelt Museum, mens avdeling for by- og teaterhistorie er ansvarlig for publikumstilbudet på Bymuseet, Teatermuseum og Arbeidermuseum. Det samarbeides på tvers av avdelingene om blant annet utvikling av undervisningstilbud og produksjon av nye utstillinger.

Publikumsutvikling 2014–2017

Arbeidermuseum hadde 22% flere besøkende enn året før, og Interkulturelt Museum 13% flere besøkende. På Bymuseet gikk besøket ned med 8%, sannsynligvis fordi vi ikke hadde noen nye, større utstillinger før på høsten. Det samlede besøket viser dermed en nedgang på 3% fra toppåret 2016, men er likevel høyere enn i 2015. Andelen barn og unge som bruker museet øker. Dette har det vært arbeidet målrettet mot med utvikling av nye skoletilbud og formidlingstilbud til familier i helgene. Museets måltall for samlet besøk var 110 000. Med 124 719 besøkende i 2017 ble dette nådd med god margin.

Digitalt besøk

Digitalt besøk i henhold til måloppnåelse i strategisk plan Hovedmål frem mot 2020: Minimum 60.000 følgere i sosiale medier. 250.000 brukere av oslobilder.no og oslomuseum.no

Mål for 2017 i marked- og kommunikasjonsstrategien: 25 prosent økning i engasjement på sosiale medier

Besøksutvikling 2014-2017, fordelt på ulike kategorier besøkende

Oslo Museum	Samlet besøk til museene	Enkeltbesøk voksne	Enkeltbesøk barn/unge	Antall pers. i grupper, voksne	Antall pers. i grupper, barn/unge
2014	96 896	60 964	5 463	19 339	11 130
2015	120 780	87 048	8 240	14 466	11 026
2016	128 773	85 484	7 977	17 707	17 605
2017	124 719	78 097	6 885	20 254	19 483

Interkulturelt Museums var for første gang arena for Oslo Afro Arts Festival siste halgen i august. Foto: Sisel O. Ødegård / Oslo Museum

Bymuseet / Teatermuseet	Samlet besøk til museene	Enkeltpbesøk voksne	Enkeltpbesøk barn/unge	Antall pers. i grupper, voksne	Antall pers. i grupper, barn/unge
2014	72 808	53 205	5 248	9 976	4 379
2015	101 348	79 083	7 800	9 138	5 327
2016	104 470	77 989	7 702	10 315	9 269
2017	97 309	68 213	6 742	11 035	11 319

Arbeidermuseet*	Samlet besøk til museet	Enkeltpbesøk voksne	Enkeltpbesøk barn/unge	Antall pers. i grupper, voksne	Antall pers. i grupper, barn/unge
2014	9.695	4.228	138	3.240	2.089
2015	8.065	3.985	48	1.976	2.056
2016	8.796	3.380	0	2.168	3.248
2017	10 742	4 797	0	3 029	2 916

Interkulturelt Museum	Samlet besøk til museet	Enkeltpbesøk voksne	Enkeltpbesøk barn/unge	Antall pers. i grupper, voksne	Antall pers. i grupper, barn/unge
2014	14.393	3.531	77	6.123	4.662
2015	11.367	3.980	392	3.352	3.643
2016	14.725	4 .138	275	5.224	5.088
2017	16 688	5 087	143	6 190	5 248

* Facebook-siden ble opprettet i juni 2016
 Rekkevidde er antall personer sakene på Facebook er vist til. Engasjement er når personer trykker liker, kommenterer eller deler saker fra siden.

Et av satsningsområdene for Oslo Museum fram mot 2020 er nett og sosiale medier. Som en følge av endringen i den strategiske planen om å bygge kjennskap til hvert sted, har museet opprettet flere egne sider for stedene på Facebook.

Facebook-sidene har samlet 52.399 følgere, i tillegg følges museet av 2.780 på Twitter og 9.905 følgere på Bymuseets og Interkulturelt Museums Instagramkontoer. Totalt 65.084 følgere og museet har dermed innfridd målet om å nå 60.000 følgere innen 2020. Satsningen på sosiale medier har ført til gode resultater. Bymuseets insta-

gramprofil har 2.407 flere følgere enn fjoråret og opplever i snitt over 300 likes per innlegg. Målet om 25 prosent økning i engasjement på sosiale medier er innfridd med god margin.

Nettsiden oslomuseum.no ble redesignet og lansert i begynnelsen av juni 2017. Hjemmesiden er nå tilpasset brukernes bevegelsesmønster og samsvarer med den overordnede kommunikasjonsstrategien. Etter lanseringen har antallet brukere økt betraktelig. August og september måned hadde 30 prosent flere unike besøk i år sammenlignet med 2016.

Osломuseum.no har hatt 81.209 unike besøkende i 2017, en oppgang på 9,2 prosent fra 2016. Oslobilder.no har hatt 194.502 besøkende. Målet om 250.000 brukere er dermed innfridd med god margin da 275.711 unike nettbrukere er registrert i 2017.

PUBLIKUMSTILBUD PÅ STEDENE FORMIDLING BYMUSEET

Bymuseet

Bymuseets formidling er bredspekket, med tilbud til mange og ulike typer grupper. I 2017 åpnet to nye kulturhistoriske utstillinger, og det ble gjennomført en rekke arrangementer. Barn og unge har høy prioritet, og flere skoler og barnefamilier benytter museets tilbud enn tidligere. Bymuseet har en rekke samarbeidspartnere både i det frivillige feltet og mer institusjonaliserte fagmiljøer. De siste årene er det arbeidet målrettet med å utvikle museet som dialoginstitusjon, der vi inviterer inn enkeltpersoner, grupper og miljøer til å samarbeide med oss. Dette gir nye perspektiver til museet, og flere får eierskap til det som formidles i museet. Medvirkning og inkludering vil også være et satsningsområde framover.

Facebook Bymuseet	Antall følgere	Rekkevidde	Engasjement
2015	36.573	6.256.832	260.524
2016	45.280	8.559.173	357.128
2017	50.357	8.960.985	344.592

Facebook Interkulturelt Mus	Antall følgere	Rekkevidde	Engasjement
2015	*	*	*
2016	519	23.847	1.740
2017	1.254	73.729	1.718

Facebook Arbeidermuseet	Antall følgere	Rekkevidde	Engasjement
2015	*	*	*
2016	480	33.670	4.032
2017	788	54.559	1.542

Øverst: Fra 70-tallsstuen i utstillingen «Søttallet»
Under: Fra åpningen av «Kunstnerblikk på Akerselva».

UTSTILLINGER

Faste utstillinger

OsLove. Byhistorie for begynnere

Utstillingens hovedtemaer er byens vekst og utvikling og byens historie som innflytter- og innvandrerby. Disse perspektivene er valgt med utgangspunkt i den aktuelle byutviklingen og museets samfunnsrolle. Utstillingen mottok produksjonsstøtte fra OBOS, Sparebankstiftelsen og Stiftelsen Sat Sapienti.

Kjøkkenveien til historien

Utstillingen viser kjøkkenets skiftende innredning, møbler og redskaper, og gir innblikk i deler av hverdagslivets kulturhistorie i ulike sosiale miljøer. I forbindelse med den pågående fornyelsen av Bymuseets utstillinger skal kjøkkenutstillingen revitaliseres og utvides fram mot 2020.

Frogner hovedgård. Stilhistoriske interiører 1750-1900

Frogner hovedgårds andre etasje står nærmest uendret etter direktør Harald Hals IIs nymontering til byjubileet i 1950. Her vises stilhistoriske interiører med representative møbler, malerier og gjenstander fra epokene mellom 1790 og 1900. Det er planlagt en vesentlig omlegging av hovedgårdens bruk og utstillinger fram mot Christianiajubileet i 2024. Dette arbeidet er tenkt startet opp mot slutten av planperioden 2016–2020, og vil kreve betydelig ekstern finansiering.

Nye temporærutstillinger i 2017

Decode Barcode

Decode Barcode var en fotoutstilling av dokumentarfotograf Anne Stine Johnsbråten som fokuserte på interaksjon mellom mennesker og arkitektur i Oslos nyeste bydel. Hvilket liv leves i og mellom husene? Prosjektet var et ledd i museets strategi om å belyse aktuell byutvikling – og inngikk i Bylab-satsningen, der vi inviterer eksterne aktører til å kommentere på ulike sider ved byen og byens utvikling. Målgruppen for utstillingen var unge voksne. Tidligere byråd for byutvikling, stats-

sekretær i Kulturdepartementet, Bård Folke Fredriksen åpnet utstillingen.

Ting taler

Museet deltok i det Kulturrådsfinansierte prosjektet «Tingens metode», ledet av Norsk Teknisk Museum, med prosjektet Ting taler, som også resulterte i en utstilling. Tingens metode springer ut av den nye interessen for materialitet i samfunnsvitenskap- og humaniora, og den forsøker å forene nye teoretiske perspektiver med museenes ambisjoner om medvirkning og inkludering. Museets utstilling ble laget i nært samarbeid med en gruppe voksenopplærings elever med minoritetsbakgrunn, som utforsket sine forestillinger og assosiasjoner rundt egenvalgte objekter i museets faste utstilling. Se også forskningskapitlet.

Søttallet

Dette var årets hovedsatsning på utstillingssiden og belyste politiske, økonomiske og kulturelle endringer i Oslo fra midten av 1960-tallet fram til ca. 1980. Ungdomsopprøret, kvinnekampen, homofil frigjøring, miljøbevegelsen og nyere innvandring er sentrale temaer. Et viktig perspektiv i utstillingen er å diskutere hvilken betydning 1970-tallets opprør og oppbrudd har for våre liv i dag. Elever fra medier og kommunikasjon ved Elvebakken vgs bidro med filmer, der de intervjuet jevnaldrende om utstillingens hovedtemaer. To andre videregående skoler bidro også i utstillingsproduksjonen. I tillegg til skolene, har museet hatt et bredt samarbeid med ulike aktører i utviklingen av utstillingen, og samlet inn historier, gjenstandsmateriale og arkivalia. Aktivitet og involvering er også vektlagt i formidlingen som er tilpasset hovedmålgruppene ungdom, og unge voksne. Utstillingen ble åpnet av ordfører Marianne Borgen. Minikonsert med Halvsøstra (tidligere Amtmannens døtre), mannekengoppvisning og Pizza fra Peppes slo an stemningen. Utstillingen er formgitt av SixSides og støttet av OBOS og Fritt Ord.

Videreførte temporærutstillinger

Oslo sier. Språk i byen

Denne utstillingen er et samarbeid med Multiling ved Universitetet i Oslo og Språkrådet. MultiLing er et forskningscenter finansiert av Norges forskningsråd som et Senter for fremragende forskning (SFF) ved Institutt for lingvistiske og nordiske studier. Senterets visjon er å bidra med kunnskap om muligheter og utfordringer ved flerspråklighet. Utstillingen var et element i MultiLings forskningsformidling. Utstillingen viser både Oslos historiske og nyere språklige mangfold. Ambisjonen er at utstillingen skal gi erkjennelse av byen som språklig smeltedigel og bidra til økt toleranse for kulturelt mangfold. I forbindelse med utstillingen ble det også laget et eget formidlings- og samtaleprogram; Språksalongen.

Drabantbyen kommer! Bolog- og byutvikling etter 1948

Utstilling fra 2008 som belyser fremveksten av Oslos drabantbyer, dagligliv i drabantbyene og debattene denne byformen i ettertid har skapt. Utstillingen er basert på film, fotografier og kulturhistoriske tablåer. Utstillingen er støttet av OBOS.

OsloFunktis. Arkitektur og livsstil i Oslo 1925–1940

I utstillingen vises mellomkrigstidens arkitektur og byforming som fortsatt preger store deler av hovedstadens indre byområder. Utstillingen er bygget på fotomateriale, samtidige kunstuttrykk, arkitekturmodeller, digitale historiefortellinger, og et tidstypisk gjenstandsmateriale. Fritt Ord og Platou-arkitekter støttet utstillingen.

Vandreutstillinger

Museet har med støtte fra Den Kulturelle Spaserstokken/Kulturetaten utviklet vandreutstillingene Gatelangs i Oslo i samarbeid med artist Ingeborg Selnes. Prosjektet har i 2017 turnert til 19 institusjoner.

Forelsket og foraktet Norske kvinner – tyske soldater

Utstillingen utforsker fortelsen av etterkrigstidens behandling av «tyskerjentene». Prosjektet ble støttet av Norsk Kulturråd og Fritt Ord, og utstillingen har i 2017 vært vist på Museene i Akershus.

Si meg hvem du elsker. Historier om skeiv kjærlighet og seksualitet
Vandreutstilling produsert i 2009, bestående av digitale historier/ åtte møter med personer som har til felles at de ikke definerer seg som heterofile. Utstillingen ble hentet fram i forbindelse med Oslo Pride og vist fra 20. juni til 1. desember.

TILBUD TILRETTELAGT FOR BESTEMTE MÅLGRUPPER

Barn og unge – skolene

Bymuseet har hatt en formidabel økning i skolebesøket de siste årene; fra 3 813 i 2014 til 9 141 elever i 2016, og 10 867 elever i 2017. Økningen har sammenheng med at vi har fått tilslag på et DKS-tilbud for hele 4. trinn i Oslo-skolen til den faste utstillingen, og at språkutstillingen gikk rett inn i skolens læreplaner. Vi har også arbeidet målrettet for å lage relevante undervisningsopplegg for voksenopplæring av minoritetsspråklige.

Den kulturelle skolesekken

Bymuseet inngikk i 2016 en intensjonsavtale med Den kulturelle skolesekken ved Utdanningsetaten. «På sporjakt i Oslohistorien» tilbys som fast produksjon til alle på 4. trinn i tre skoleår frem til 2018/19. Tilbudet oppfylder læreplanens mål om at elevene skal kjenne igjen historiske spor og lokale samlinger og minnesmerker. I løpet av 2016 har museet hatt formidling for to skoleklasser per dag, og mottatt 6339 elever. Per bidrar Den kulturelle skolesekken til den største andelen av det totale skolebesøket på Bymuseet.

Andre skoletilbud

Av de andre tilbudene har Oslo sier. Språk i byen blitt en stor skolesuksess. 110 grupper med til sammen 2750 elever deltok i 2017.

Flere skoler har også benyttet museets øvrige skoletilbud: «Barn i byen» (1.-3.trinn), «Drabantbyliv» (8.-10.trinn og vgs), «Velferdsstat og moderne storbyliv» (8.-10.trinn og vgs), «Da Oslo ble moderne – Oslofunkis» (vgs).

Voksenopplæringstilbudet, som retter seg mot minoritetsspråklige har hatt økt etterspørsel i 2017, og antallet grupper økte fra 39 i 2016 til 63 i 2017. Museet tilbød to temaer – et i tilknytning til utstillingen om flerspråklighet og et til den faste utstillingen om Oslos historie.

Digitale læringsressurser

Museet har to internettbaserte pedagogiske opplegg, ett til DKS-prosjektet «På sporjakt i Oslohistorien», hvor vi tilbyr lærerveiledning og oppgaver til etterarbeid, og et til voksenopplæringstilbudet «Ankomst Oslo» med ordforklaringer og bilder fra utstillingene. Vi tilbyr også læringsressurser gjennom NDLA Norsk digital læringsarena til for og etterarbeid ved museumsbesøk.

Barn og unge – familier

Barnefamilier er en gruppe museet ønsker å nå ut til i større grad enn tidligere. Digital app til den faste utstillingen, lansert i 2016, barnekrok i utstillingene, flere ting til å ta og kjenne på i utstillingene, rebusløp i utstillingene, høst- og vinterferie-tilbud og flere større arrangementer rettet mot denne målgruppen, har derfor vært viktige strategiske satsningsområder de siste årene.

Vinterferie- og høstferietilbudet

var i form av involverende rollespill med historiske personer fra Frogner Hovedgård. Barna deltok i aktiviteter som viste fortidens arbeidsoppgaver og verdier. 360 barn deltok

Babyvandringene

Disse vandringene er et samarbeidsprosjekt med Nasjonalmuseets arkitekturformidlere. Som i 2016 ble åtte vandringer ble gjennomført, og oppmøtet holder seg på mellom 20 og 50 voksne med barnevogn pr. arrangement. Et godt frammøte i dette formatet.

Babysang

Babysangen ble videreført med totalt 17 samlinger. Foreldre i barsel møtte trofast opp når musikk- og teaterpedagog Ingvild J. Våge lærte bort gamle og nye barnesanger, og

morsomme rim og regler. Tilsammen 548 voksne pluss barna deres deltok.

Barnas dag og Førjul på Frogner

Heldagsarrangementen Barnas dag i januar og Førjul på Frogner i desember bød på et mangfold av aktiviteter og opplevelser for barnefamilier. De trakk til sammen 2391 besøkende. Dette indikerer at en satsning på større, men færre arrangementer kan være en god strategi framover.

Seniorbefolkningen – voksne kulturbrukere

Seniorene, her definert som publikum over 60 år, utgjør museets kjernepublikum, og er en bred og forskjelligartet målgruppe.

Faste omvisninger i utstillingene

Hver lørdag og søndag har museumsvertene tilbudt to omvisninger for det allmenne publikum i museets utstillinger eller Frogner hovedgård. Innholdet tilpasses langt på vei deltagerens ønsker.

Kultur og kaffe

Dette var betegnelsen på fem arrangementer som kombinerte kulturhistorisk formidling og levende musikk, samt en kaffekopp i historiske omgivelser. 188 personer deltok.

Oslo Griegfestival

Griegfestivalen ble arrangert i juni med et omfattende program. 2 flotte konserter ble gitt i ballsalen. De trakk til sammen 140 personer.

Språksalongen i regi av Språkrådet ble avsluttet med 2 arrangementer og 44 frammøtte.

Kjenn din by- tilbud besto av 12 byvandringene med til sammen 2335 deltagere, - en markant oppgang fra i fjor. Alf Folmers sansevekkende vandring på Rodeløkka med over 900 deltagere ble årets høydepunkt! Det økte besøket kan ha sammenheng med flere presseoppslag, effektiv bruk av nettressurser og samarbeid med andre institusjoner.

Øverst: Fra fotoutstillingen «Decode Barcode» av anne Stine Jonsbråten.

Under: Utstillingen «Oslo Sier» åpnet opp for mange innfallsvinkeler til å snakke om språk og dialekter.

Tilbud som bidrar til inkludering

I de tre nyeste utstillingene *OsLove* (2015), *Oslo sier* (2016) og *Søttallet* (2017) er kulturelt mangfold et av flere sentrale temaer. Innvandringshistorien behandles her som en del av byhistorien, og ikke som en egen «bindestrekshistorie». Utstillingene bidrar slik til refleksjon rundt ekskludering og inkludering.

Ankomst Oslo er designet for voksne innvandrere som går på kurs i norsk og samfunnsfag, og til nyankomne flyktninger på mottak. Grunntemaene «Oslo gjennom 1000 år», «Familie og likestilling» og «Demokrati og samfunn» danner utgangspunkt for samtaler om det å leve i Norge.

I basisutstillingen, *OsLove*, har audioguiden med kortfattet byhistorie vært populær. De tilbys på norsk, engelsk, tysk, polsk, japansk, somali, punjabi og arabisk. Det er flest brukere av engelsk, somali og arabisk.

Utstillingen *Ting taler* er et medvirkningsprosjekt gjennomført med voksne innvandrere fra Groruddalen. Deltagernes refleksjoner om utvalgte museumsgjenstander ga nye perspektiver på samlingene og på museets funksjon. Det ble utarbeidet egen katalog til prosjektet. *Ting taler* resulterte også i et møteplassprosjekt der innvandrerkvinner produsert håndarbeid i utstillingen en dag per uke fram til sommeren 2018. Prosjektet gjennomføres med Nabo Oslo/Nabo Oslo Design, som er en del av Oslo Extra Large.

Crossing cultures – sharing stories har hvilt store deler av året grunnet barselperm. Tilbudet er rettet mot nyankomne og de eldre i innvandrer miljøene og har i år samlet 37 personer ved 3 besøk.

Spesielt tilrettelagt tilbud:

Formidling for elever med spesielle behov:

Elever med nedsatt syn og hørsel har fått tilpassede omvisninger i utstillingene.

Også elever med andre fysiske eller psykiske funksjonshemninger har fått tilrettelegging ut fra behov.

Eldre

Museet har tilrettelagt for livslang læring gjennom programmer på Bymuseet og gjennom oppsøkende virksomhet. Spaserstokkmidler fra Kulturetaten er en forutsetning for satsningen. I 2017 mottok Oslo Museum kr 369 000 i støtte til fem prosjekter. Tre av dem var samarbeidsprosjekter med eksterne partnere, og to av disse var oppsøkende tilbud.

Møte med minner (MMM) hadde en dobling i besøket og måtte ha fire formidlere. 52 (29) grupper med 989 (531) deltagere i alderen fra 60 til 100 år deltok på MMM.

Siste skrik er et oppsøkende tilbud om moter og musikk på 1960-tallet. Interessen var større enn kapasiteten, og det ble gjennomført åtte program som vi fikk støtte til fra Den kulturelle spaserstokken.

Gatelangs består av seks miniatutstillinger med eldre foto fra ulike byområder (Sagene, Grünerløkka, Gamlebyen, Østsjøområdet, Groruddalen og Frogner-Majorstua). Utstillingsformen er fleksibel og tilrettelagt for visning i byens eldreinstitusjoner. Utstillingene åpnes med en vernis-sage som består av et lysbildekåseri, sang og dialog med beboerne. 18 sykehjem har hatt utstillingene og vi har ventelister på visning i 2018.

Resterende midler fra J. Petlitz og hustru Margrethes stiftelse til spesiell tilrettelegging for eldre er disponert til gjennomføring av oppsøkende kåserier på bestilling og ekstrasestillinger av *Siste skrik* og *Gatelangs*. Ennå gjenstår noen midler som i 2018 vil bli benyttet til *Møte med minner*-bevertning, i samsvar med søknaden.

Samarbeid

Museet holder fast ved ambisjonen om et bredt samarbeid med eksterne miljøer som kan bidra til å videreutvikle museumsformidlingen

og å forankre museet i samfunnet. Bymuseet samarbeider nært med Byantikvaren, Byarkivet og andre av Kulturetatsens underenheter, og har opprettholdt og videreutviklet kontakter inn mot universitets- og høyskolemiljøene. (Institutt for arkeologi, konservering og historie, Institutt for filosofi, idé- og kunsthistorie og klassiske språk, Institutt for kulturstudier og orientalske språk og Institutt for lingvistiske og nordiske studier samt lektorprogrammet ved UiO. Oslo Met: ingeniørutdanningen, lærerutdanningene, førskolelærerutdanningen og ulike helseutdanninger). Ulike interessegrupper og frivillige lag og foreninger, blant andre Fellestrådet for lokalhistorielagene, lokalhistorielag i hele byen, Sporveishistorisk råd, Fortidsminneforeningen Oslo og Akershus, Oslo Byes Vel, Oslo Elveforum, bydeler, private samlinger, velforeninger, aksjonsgrupper, politiske grupper, helseorganisasjoner og ideelle foreninger er også viktige samarbeidspartnere, spesielt når det gjelder utvikling og gjennomføring av museets omfattende program.

I 2017 har også Språkrådet og Senter for fagutvikling og forskning i Sykehjemsetaten vært viktige samarbeidspartnere. Fornyings- og utviklingstiltak med andre museer er prioritert, og museet har hatt faglige møter/samarbeid med Norsk Folkemuseum, Norsk Teknisk Museum, Universitetets Kulturhistoriske Museum, Nasjonalmuseet, Akershus festning, Jødisk Museum Oslo, Oslo Ladegård, Skolemuseet i Oslo, Museene i Akershus, Telemark Museum, Vest-Agdermuseet og Musea i Sør-Trøndelag.

Institutt for landskapsplanlegging ved Universitetet for miljø og biovitenskap, Kunsthøgskolen ved arkitektutdanningen og design og mote-linjen har også benyttet museets formidlingskompetanse. Gjennom disse mangfoldige eksterne bestillingene holder vi formidlingen oppdatert og faglig bred.

ANDRE PUBLIKUMSTILBUD

Museumsbutikk

Butikken på Bymuseet har vært i drift siden 2009, og tilbyr kunsthåndverk, Oslo-litteratur, smykker, tekstiler og leker av god kvalitet. Salget i butikken har holdt seg jevnt siden åpningen, og det er mange positive tilbakemeldinger fra publikum på utvalget.

Kafe Mathiea

Kafeen er en viktig del av publikumstilbudet på Bymuseet, selv om den ikke driftes av oss. Håkon Dælie driver både kafeen og Herregårdskroen, og leier lokalene direkte av Oslo kommune. Museet har et positivt samarbeid med restaurantøren

Nytt liv i barokkhageprosjektet

Bymuseet har gjennom lengre tid arbeidet for en tilbakeføring av 1700-tallshagen (Barokkhagen) ved Frogner Hovedgård, i samarbeid med Barokkhagens venner – en undergruppe av Frognerparkens venner. Alt nødvendig forarbeid er gjennomført, med oppmåling, arkeologiske utgravninger og plan for tilbakeføring. Både Byantikvaren og Frognerparkens Venner har stilt seg bak prosjektet. Tanken er å gjennomføre en trinnsvis tilbakeføring av hagen som et offentlig-privat prosjekt fram mot 2024. Private givere har meldt sin interesse, men Bymiljøetaten etterspør sentral politisk støtte. Siden Oslo kommune er grunneier og eier av parken, må en tilbakeføring av parken skje i kommunens/Bymiljøetatens regi. I 2017 tok vi derfor på nytt dialog med politikerne. Bydelsutvalget i bydel Frogner var på befaring, og vi var to ganger i deputasjon med samferdsels- og miljøkomiteen. Dessverre nådde vi ikke opp, men ett parti (V) gikk inn for midler til hagen i sitt budsjettforslag. Museet anser barokkhagen som en sentral del av hovedgårdsanlegget og vil i 2018 sammen med Barokkhagens venner følge opp både lokale og sentrale politiske miljøer.

Bymuseets venneforening

Foreningens formål er å støtte Bymuseets virksomhet. Foreningen skal være en konstruktiv samarbeids-

partner for ledelse og medarbeidere. Som bidrag til å holde medlemmenes interesse for byens historie levende skal foreningen holde medlemsmøter og arrangere andre interessante tiltak.

På museet har vennene deltatt på «Vårpussen» i mai og «Førjul på Frogner» i desember. I tillegg arrangerte foreningen flere spesialarrangementer for medlemmene. Arkitekturhistoriker Lars Roede fortalte om gamle kart i Historisk atlas over Oslo på årsmøtet 9. mars. Oslos tre herregårder; Frogner, Linderud og Bogstad ble besøkt hhv 4. mai, 10. juni og 17. juni, alle med meget dyktige omvisere. Den 25. september arrangerte vennene fellesmøte med Søndre Aker historielag i Nordstrandshuset. Temaet var «På sporet av den nye tid! Ekebergbanen 100 år!» Lokalhistoriker Ivar Sekne har skrevet banens jubileumsbok, som han la til grunn for sitt kåseri. Tradisjonen tro avsluttet vennene året med en Oslo-quiz den 17. oktober. Her ble det som vanlig både stilt spørsmål om byen og spørsmål knyttet til gamle Oslo-bilder.

Arrangementene var godt besøkt. Mest besøkt var fellesmøtet om Ekebergbanen med over 80–90 deltagere. Bymuseets venner hadde ved årsslutt 529 betalende medlemmer samt 58 livsvarige. Samarbeidet mellom vennene og Oslo Museum har fungert utmerket. Vennene bidrar til utgivelsen av Byminner og museet utfører nødvendige sekretærtjenester for venneforeningen.

Regnskapsåret 2017 viser et driftsoverskudd på kr. 15.528 som styret har besluttet å disponere til Frogner Hovedgård i samråd med museet.

FORMIDLING TEATERMUSEET

Hovedsatsningen i Teatermuseets formidling i 2017 var den nye foto-utstillingen «Diva», og et attraktivt publikumsprogram med kåserier og opptredener. Utstillingen sprang ut av et større samlingsarbeid, og ble aktualisert av at det var hhv. 150 og 100 år siden skuespillerinnene Johanne Dybwad og Wenche Foss ble født. For å markere at Teatermuseet lever videre på Frogner, har vi satset på et variert arrangementsprogram. Her har Teatermuseets venneforening vært en viktig samarbeidspartner. Teatermuseet har en aktiv og generøs venneforening, som bidrar med et stort kontaktnett og gode innspill til arrangementsprogrammet.

Fast utstilling:

I rampelyset!

Glimt fra byens teaterhistorie og scenekunst

Teatermuseets utstilling åpnet i 2009 i forbindelse med at museet flyttet fra Gamle Rådhus til Frogner. Utstillingen gir noen glimt inn i norsk teaterhistorie med utgangspunkt i Oslo, og vektlegger teatrets rolle som samfunnets speil. Foruten et stort billedmateriale og en oversikt over byens teatre, vises kostymer, rekvisitter, plakater, skuespillerportretter og scenemodeller fra 1800- og 1900-tallet. Utstillingen tar opp ulike sjangre scenekunst, der både revy og operette er med i tillegg til mer klassisk teater.

Ny temporærutstilling: Diva

Teatermuseets nye utstilling er et resultat av flere års arbeid med å bedre oversikten over teatersamlingen, gjennom registrering, digitalisering og nettpublisering. Nær 4000 fotografier er gjort tilgjengelige for publikum de siste årene. På bakgrunn av dette omfattende arbeidet, og i forbindelse med at det var 150 år siden Johanne Dybwad ble født, og 100 år siden Wenche Foss kom til verden, ønsket museet å hedre disse skuespillerinnene og noen av deres forgjengere, samtidige og etterfølgere i en egen portrettutstilling. Til sammen 40 fotografier ble vist på utstillingen,

mange tatt av kjente fotografer. Utstillingen ble åpnet av skuespiller og tidligere teatersjef Toralv Maurstad

Temporære utstillinger

Videreført temporærutstilling: Tramteatret 40 år!

Utstillingen er en markering av den frie teatergruppens sentrale plass innenfor nytt norsk musikkteater. Tramteatret spilte mellom 1976 og 1986 seks egenproduserte politisk/satiriske musikkrevyer. De tok opp brennbare tema som oljeutvinning i Nordsjøen, ytringsfrihet, vold, våpenbruk og religiøs fanatisme. Gruppen ble svært populær, ikke minst på grunn av langvarige oppdrag for radio og TV. Utstillingen er produsert i nært samarbeid med medlemmene og noen av deres tidligere samarbeidspartnere.

Museets teaterviter Else Martinsen har arbeidet videre med et bokprosjekt om Tramteatrets virksomhet, basert på materialet som kom inn i forbindelse med utstillingen.

Skoletilbud

(primært rettet mot videregående skole, folkehøyskoler og høyskoler)

Teaterhistorie:

- Pionértid og modernisme i norsk teater: Teaterets utvikling og historie gjennom 200 år.
- Tramteateret – fri teatergruppe! 1970-tallets politiske teater slår gjennom..
- Diva – en portrettutstilling om kvinnelige norske skuespillere

Scenografi & kostyme:

Et dialogbasert tilbud der elevene fortolker scenografiens og kostymenes mening og symbolikk.

Arrangementer

Teatermuseet samarbeider tett med venneforeningen om programtilbudet. Også i 2017 har de delt oppgaven ved at museet har fulgt opp Tramteater-presentasjonen, mens venneforeningen har fått kjente

teaterpersonligheter til å dele personlige erfaringer fra skuespillerfaget.

5. februar, skuespiller Lise

Fjeldstad: Kåseri, 75 personer (samarbeid med venneforeningen). «Lise Fjeldstads roller»

5. mars, skuespiller/sanger Kine

Hellebust: Kåseri, 50 personer. «På ville veier med Kine Hellebust».

26. mars, instruktør Barthold

Halle: Kåseri, 40 personer (samarbeid med venneforeningen). Urpremierer med Barthold Halle».

2. april, musiker/skuespiller

Anders Rogg: Konsert, 70 personer. «Ingenting er for seint».

21. mai, årsmøte Teatermuseets venneforening:

Skuespiller Unni Bernhoff, kåseri/lysbilder, 45 personer.

3. september. Skuespiller Ola B.

Johannesen: Kåseri, 40 personer. (samarbeid med venneforeningen). «Poeten Jens Bjørneboe».

17. september, skuespiller El-

len Horn: Kåseri, 30 personer. «Skuespillerkunsten – om å være skuespiller før og nå».

28. september, fotoarkivar Vegard

Skuseith: Kåseri om «Diva»- utstillingen, 50 personer («Kultur og kaffe»).

15. okt. filmregissør Knut Ander-

sen: kåseri/filmklipp, 90 personer (samarbeid med venneforeningen). «Hurra for Andersen».

5. nov., professor emerita Live

Hov: Kåseri/lysbilder, 46 personer. 1800-tallets skuespillerinner».)

Samarbeid

Samarbeid med Nasjonalbibliotekets Teaterhistorisk Samling er fulgt opp. Nasjonalbiblioteket tar i mot arkivalia, mens museet ivaretar gjenstander. I 2017 mottok museet gjenstander og bilder fra NB som tilhørte skuespiller/dikter Claes Gill. Nasjonalmuseet ønsket oversikt over norske scenografer og sce-

nografimodeller, med tanke på innlemmelse av kategorien i sin kunstsamling. Liste over Teatermuseets modellsamling er presentert. Magister Trine Næss, tidligere leder av Teatermuseet fungerer fortsatt som Teatermuseets fagrådgiver. Museet deltok på seminar i Nordisk Center for Teaterdokumentation, Stockholm, Foredrag om Teatermuseets historikk for ansatte ved Estonian Theatre and Music Museum Møter med medlemmer av Tramteatret, som resulterte i 11 intervjuer til bokmanus om Tramteatret. Tilrettelagte tilbud Teatermuseet har tilrettelagt spesialomvisninger for 3 demensgrupper.

Teatermuseets venner

Formålet med Teatermuseets venneforening er å støtte Teatermuseet, som en avdeling ved Oslo Museum. Foreningen skal stimulere og øke kjennskap til museets samlinger og arrangementer, samt fremme interessen for norsk teaterhistorie. Foreningen bidrar med (økonomiske) gaver eller med teaterfaglige arrangementer.

Styret har bestått av: Styreleder Einar Dahl, Brit Elisabeth Haagensli, Dag Vågsås, Bent Kvalvik, Jan Lier, Seppo Heinonen. Else Martinsen er museets kontakt i styret.

Det er avholdt årsmøte og seks styremøter

Øverst: Baby + museum + vandring = Veldig trivelig kunnskapsformidling. Her fra en tur langs Akerselva med Arbeidermuseet.
Under: Arbeiderboligen Brenna i Sagveien 8 med nymalte vegger etter reahbliteringen i 2017. Foto: Fredrik Birkelund / Oslo Museum

FORMIDLING ARBEIDERMUSEET

2017 har vært et positivt år for Arbeidermuseet. Etter fire års drift, opplever vi at kjennskapen til museet øker, og at flere besøkere tilbudene våre ved Akerselva. Året startet med åpning av en ny utstilling, «Kunstnerblikk på Akerselva», der vi viser mer enn 40 malerier og tegninger fra miljøet langs Akerselva. Utstillingen er godt mottatt av publikum og videreføres i 2018.

Feiring av 200-årsjubileet for demokratiforkjemperen, arbeiderforkjemperen og samvittighetsfangen Marcus Thrane var et annet viktig satsningsområde, der vi samarbeidet med en rekke aktører om et større Thrane-program. På slutten av året fikk museet muligheten til å overta driften av kulturkafeen «Hønse-Lovisas hus», noe styret har takket ja til. I 2018 vil dermed Arbeidermuseet være ansvarlig for husets kulturelle innhold og formidlingstilbud.

UTSTILLINGER

Faste utstillinger

Fabrikkjenter og industriherrer
Historier fra Akerselva. (2013)
Utstillingen åpnet i 2013 og belyser den industrielle revolusjon med utgangspunkt i pionerbedriftene på Sagene og i Nydalen fra 1840-tallet.

Tekstilindustriens historie formidles gjennom fire historiske personer fra miljøet, som hadde ulike roller og posisjoner i forbindelse med industrialiseringen og framveksten av et industri- og arbeidsmiljø ved Akerselva – en gründer, en arbeidsleder, en fabrikkarbeiderske og en fagforeningsmann. Målet med utstillingen er å trekke det historiske stoffet inn i dagens situasjon og skape refleksjon og engasjement rundt arbeidslivets historie og betydning: Hvilken historie har klesplagg vi bruker i dag? Hvem vever og syr i dag? og under hvilke forhold?

I anledning markeringen av 200 årsjubileet for Marcus Thranes fødsel, ble utstillingen fornyet med et nytt, dobbeltsidig banner som

forteller om Marcus Thrane og hans politiske virke og betydning. Mitt barndomshjem i Markveien 20 Modell av Gunnar Gloslies hjem i en klassisk leiegård på Grünerløkka rundt forrige århundreskifte. Montasjen viser også glimt fra hans oppvekst fortalt i tekst og bilder.

Temporære utstillinger

Kunstnerblikk på Akerselva

En utstilling med Bymuseets bilder fra Akerselva. 50 utvalgte malerier, trykk og tegninger viser elvelandskapet fra ca 1800 fram til 1960, fra det førindustrielle til det industrialiserte samfunnet. Utstillingen er tatt svært godt imot.

Museumsleiligheten i Sagveien 8 – Brenna

Oslo Byes Vel eier en museumsleilighet i en gammel arbeiderbolig i Sagveien, som museet benytter i sin formidling. Leiligheten er på ett rom og kjøkken, og er møblert slik den kunne ha vært rundt. 1920. Museumsleiligheten ble etablert under byfornyelsen på 1990-tallet. Fra januar til september var leiligheten stengt for besøk på grunn av rehabiliteringsbehov etter vannlekkasje i nabo-leiligheten.

Tilbud rettet mot bestemte målgrupper

Skoletilbud

Arbeidermuseets skoletilbud er rettet mot mellomtrinnet, ungdomstrinnet/VGS og voksenopplæringen. Nytt av året er et vgs-tilbud om Oskar Braatens liv og litteratur. Det er også utviklet et tilbud til ungdomstrinnet som kan brukes i museets nærmiljø etter omvisning. 3043 elever har besøkt museet, en økning i forhold til 2016.

Arbeidermuseet har også et opplegg for norskopplæringen for innvandrere (VO-grupper) og NAV. Til sammen har 494 personer besøkt museet i regi av dette opplegget. Dette er ca. 100 fler enn i 2016.

Arbeidermuseet bidro også i skoleprosjektet Textile Interchange Project som jobber for engasjement blant skole-

ungdom til å forstå og bidra positivt i utviklingen av dagens tekstilindustri. Store klesmerker er representert og prosjektet er et samarbeid mellom Virke, LO og Handel og kontor.

Studenter/unge voksne

Studenter ved Universitetet i Oslo, Høgskolen i Oslo (estetiske fag, ingeniørfag – og lærer/pedagog) og Kunsthøgskolen i Oslo (KhiO) får hvert år undervisning på Arbeidermuseet.

Voksne kulturbrukere/seniorer

Arbeidermuseets program besto av 11 vandring, foredrag og events, i tillegg til faste omvisninger i museet og arbeiderleiligheten.

Faste omvisninger

Hver lørdag og søndag gir museumsvertene to omvisninger som kombinerer utstillingene med en minivandring i nærområdet og besøk i museumsleiligheten.

Arrangementer

Med penn og pensel, 2. mars
Om Akerselva i kunst og litteratur. Omvisning med kunsthistoriker Linken Apall-Olsen og historiker Gro Røde. 25 besøkende

Lyset fra Øst, 6. april

Om Norges forhold til revolusjonen i Russland i 1917. Foredrag ved Eirik Wig Sundvall og arbeidersanger ved professor i historie, Knut Kjeldstadli. 32 besøkende.

1.mai-vandring: Østkan-ten vest for elva.

Byvandring fra Arbeidermuseet på Sagene via St. Hanshau- gen til Bislett. Ved styreleder i OM, Bernt Bull. 535 vandrere

Kulturkafeen Hønse-Lovisas hus 10 år, 8. juni. Inngikk i samarbeidsprosjektet Ved Akerselva .

Akerselvamaraton: Da industrien dro. 13. september. Bare Bjølsen valsemølle består av alle de store fabrikkene langs Akerselva. Hva har skjedd? Hvem huser de store fabrikklokale i dag? Arbeidermuseet i samarbeid med bydel Sagene, bykjenner Leif

Gjerland og Norsk Teknisk Museum ved Dag Andreassen. Vandringsen startet i Nydalen og endte i den nye parken på Nedre Foss. En rekke aktører, næringsliv, arkitekter og Bymiljøetaten tok imot Akerselva-maratonen med sine 200 vandrere

Kulturnatta 15. september: «Kalde føtter – varme hjerter» Kveldsmatvandringer hver time (4 stk) med utgangspunkt i Oskar Braatens forfatterskap. Vandringsene ble avsluttet i arbeiderboligen Brenna, der publikum fikk servert byggrynsgrøt. Utstillingen i Sagveien 28 var åpen fra 18–22. 73 besøkende.

Elvelangs i fakkellys: 21. september. Åpent Arbeidermuseum mens vandringsene langs Akerselva pågår fra kl 20 – ca 23. 71 besøkende kom innom

Marcus Thrane-dagene – fra 9. til 15. oktober. 200 års markering for Marcus Thranes fødsel - 1817-2017 Arbeidermuseet samarbeidet i en stor tverrfaglig gruppe for å lage et innholdsrikt og variert program for å hedre Norges første arbeiderleder og fengslede demokratiforkjemper. Et svært velfungerende samarbeid med en rekke aktører ble innledet vinteren 2017: LO i Oslo, AOF, ArbArk, Kampen og Gamlebyen historielag, Universitetet i Oslo, Nasjonalbiblioteket, Høgskolen i innlandet, Manifest, Pax forlag og Oslo Byes Vel.

14. oktober: Thranes fødselsdag. En rekke arrangementer flere steder i byen samlet over 200 deltakere. Arbeidermuseet ved Gro Røde avduket blått skilt i Grønlandsleiret hvor kona Josephine og barna bodde mens ektemann og far satt fengslet for sine meningers skyld.

Kjenn din by: 15. oktober: I Marcus Thranes fotspor. Veivisere var Thrane-kjenner Gunnar Andreassen og historiker Knut Kjeldstadli. 300 vandrere deltok. Arrangør var Arbeidermuseet og LO i Oslo

Velkommen Marcus Thrane, arrangert 9. november. Marcus Thrane fikk denne dagen fast plass og ble innlemmet i den faste utstillingen i

Arbeidermuseet. Privat gave sørget for at Thrane kom på stort banner og i den design som de øvrige 4 hovedpersoner som bærer museets faste utstilling. Historiker og forfatter Mona Ringvej holdt foredrag om Thrane og rettsprosessen han ble utsatt for. Samtale og diskusjon med 30 deltakere. I samarbeid med Oslo Folkeakademi og LO i Oslo

Familietilbud

8,2 Familiearrangementet Hesten Hallvard Arbeidermuseet tilbyr familiedag hver første lørdag i måneden. Tilbudet knytter seg til et fast arrangement på Lilleborg torg med prosjektet 8,2, initiert av eiendomsfirmaet Placht. Man kan kjøre hest og vogn fra Lilleborg til Hønse-Lovisas hus og vandre over Beierbrua til Arbeidermuseet. Der får man møte hesten Hallvard, løse oppgaver og eksperimentere med hvite forsøksrotter i Akerselva.

Annen tilrettelagt formidling

Arbeidermuseet tilbyr språklig tilrettelagt omvisning/undervisning til Voksenopplæringsgrupper og andre med spesielle behov. Barnetilbud vektlegger lek, aktivitet og undring og tilpasses gruppene i tema og varighet.

Samarbeid

Museet anser samarbeid med lokale miljøer som spesielt viktig. Arbeidermuseet har hatt tett samarbeid med Norsk Teknisk Museum, Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek, bydel Sagene, Kulturetaten ved Byarkivet, LO i Oslo og kulturkafeen Hønse-Lovisas hus. Sammen fokuserer partnerne på å løfte fram Akerselvas industri- og arbeiderhistorie. Det samarbeides blant annet om felles program vår og høst, som annonseres under vignetten «Ved Akerselva».

Thranejubileet ble resultatet av et arbeidskrevende og inspirerende samarbeid med LO i Oslo, AOF, Arbark, Kampen og Gamlebyen historielag, Universitetet i Oslo, Nasjonalbiblioteket, Høgskolen Innlandet, Manifest, Pax forlag og Oslo Byes Vel.

Arbeidermuseet bisto også Bymiljøetaten med historisk bakgrunnsstoff til det nye parkanlegget ved Nedre Foss. Parken sto ferdig i 2017 og museets fagansvarlige for arbeider- og industrihistorie Gro Røde holdt åpningstale om området historie. Den nye tribunen er meget godt egnet for formidling av Akerselvas historie.

Arbeidermuseets nettverksbygging har fortsatt i 2017. Dette spenner fra politiske miljøer og fagforeninger til historielag, næringslivet og lokalpatrioter langs elva, som Placht Eiendom på Lilleborg og prosjektet «8,2». Fagforbundet benytter fortsatt museet i sine kurs for tillitsvalgte.

En fullsatt sal fikk livets ligning av Per Fugelli under åpningen av Aktivistene av Iffit Qureshi i januar 2017. Foto: Hanna Gogstad / Oslo Museum

FORMIDLING INTERKULTURELT MUSEUM

2017 har vært et viktig år for Interkulturelt Museum. Foruten den nye basisutstillingen «Typisk Dem», har vi startet en diskusjon om museets arbeid med samtidskunst. Hvordan skal vi formidle kunsten, skal vi fortsette å ha et eget galleri, eller skal kunsten integreres mer i den øvrige formidlingsvirksomheten?

Avdelingen har i samsvar med overordnede strategier og styrets prioriteringer arbeidet med å videreutvikle sitt nettverk. Forandringshuset på Grønland, Biblo på Tøyen, Grønlandsløftet, Høgskolen i Oslo, Politihøgskolen, Senter for Inkluderingsarbeid (Sid, som jobber med utenforskap og dialog på Grønland), har vært viktige samarbeids- og samtalepartnere. Museet har også planer om å starte forskjellige samarbeidsprosjekter med flere av disse organisasjonene

for å forsterke museets posisjon i lokalmiljøet og generelt i byen.

Basisutstilling

«**Norvegiska romá/norske si-gøynere. Ett folk mange stemmer**». Til 19.02.2017

Utstillingen belyser den nasjonale minoriteten romás historie, kultur og levemåte i Norge. I tillegg til å gi innblikk i gruppens spesielle historie, diskuterer utstillingen spørsmål knyttet til menneskerettigheter, forholdet mellom minoritet og majoritet, fordommer, inkludering og ekskludering i det norske samfunnet. Utstillingen bygger på et omfattende intervju-, foto- og filmmateriale samlet inn i av museet i perioden 2010–2014. Prosjektet er støttet av Norsk Kulturråd.

«**Typisk dem**». Fra 16.06

Den 6. juni 2017 åpnet den nye basisutstillingen «Typisk dem». Utstillingen er basert på 68 intervjuer med ungdommer fra Oslo øst

og vest, og belyser begreper som fordommer, kategorisering, rasisme og konsekvensene av dem i vårt samfunn. Målgruppen for utstillingen er ungdom, videregående skoleklasser og voksenopplæringsgrupper i Oslo og omegn. Utstillingen har fått støtte fra Norsk Kulturråd, KKD, Fritt Ord, IMDI, Oslo Kommune (OXLO/SALTO), og Sparebankstiftelsen.

Åpningsfesten ble holdt i bakgården med 400 frammøtte. Sceneshowet ble ledet av konferansierene Carmen og Valencia fra Sisters United/Forandringshuset. Komiker Sofie Frøysaa bød på egne fordommer, og OH! Mama Crew og DJ skolen skapte topp stemning med funky musikk. Adam Ezzari holdt en minikonserert med allsang og dansende fanklubb ved scenekanten. Den offisielle åpningen ble foretatt av lederen av Kulturrådet, Kristin Danielsen.

Temporærutstillinger og annen kunstnerisk aktivitet

Nye temporærutstillinger i 2017
«Aktivistene» av fotojournalist Iffit Quersh 18. januar–27. august 2017
Quersh portretterer her mennesker i Norge som har engasjert seg offentlig i kamp om borgerrettigheter fra 1964 frem til i dag. Åpningsarrangement med stor deltagelse og innlegg ved aktivistene Kim Friele og Per Fugelli. Iffit mottok Oslo bys Kunstnerpris og utstillingen vekket interesse hos flere institusjoner og vil i 2018 vises både i Lørenskog og ved Stiklestad-senteret.

«Gjestebud i Tøyenbekken» med kunstnerne Anna Ferm og Maria Jonsson. 14. september–19. oktober
Et sosialt engasjert kunstprosjekt med kunstnerne Anna Ferm og Maria Jonsson, som inviterer til å lage servise i keramikk til museets kommende kafé. Verksteds- og utstillingsprosjektet ble avsluttet med en åpen middag. Deltagere laget og delte mat. Middagen ble støttet av nabolagsmidler av Bydel Gamle Oslo og råvarer fra Losæter/Bjørsvika utvikling.

«En til en, to, tre, fire eller fem». 2–9. mars
Dansekunstner Terje Tjøme Mossige improviserte i møtet med publikum

«Hvite vegger, lange kjoler», fotograf **Gorm Gaare**, 23. mars–3. september
Dokumentariske foto og film av norske rom i dag, gir et nært innblikk i en levende og moderne minoritetskultur.

«Mother Tongue», 21. september 2017–25. mars 2018
De seks tyrkiske videokunstnere Nezaket Ekici, CANAN, Çağdaş Kahrıman, Savas Boyraz, Işıl Eğrikavuk og Selda Asal behandler Tyrkia i dag med et feministisk utgangspunkt. Utstillingen er kuratert av Malin Barth og Brynjar Bjerkem for institusjonene Kunsthall 3.14 og TrAP. Åpningsarrangement med kunstsamtale mellom kunstner Selda Asal og kurator Isin Önoğuz og kunstnerisk innslag ved det norsk-tyrkiske kvinnekoret ALA-TURKA. I forbindelse med åpningen

ble det arrangert en panelsamtale med tema: Kvinnerollen i revers?

«Monument to a Fence» & You are never Alone» – kunstner Lisa Pacini 16. november 2017–25. februar 2018
Interkulturelt Museum presenterer kunstner Lisa Pacinis skulptur «Monument to a Fence» som midlertidig er plassert på Annette Thommessens plass og åpner installasjonen «You are never Alone» i museets 2. etasje. Gjennom to arkitektoniske skulpturer behandler kunstneren fysiske og mentale barrierer mellom folk. Åpningsarrangement på Interkulturelt museum med åpningstale ved Ann-Magrit Austenå, Generalsekretær i Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS) tirsdag 16. november kl. 18. Prosjektet er støttet av Bydel Gamle Oslo, Entra Eiendom og Bjørsvika utvikling.

Videreførte temporærutstillinger

«En landevei mot undergangen», Frithjof Hoel. 15.09.2016 – 26.02. 2017
Kunstneren har sett på hvordan norske myndigheters politikk mot romanifolket (taterne) hentet legitimitet fra sosialdarwinistisk forskning.

Frihet på vent - Siri Thorson, Ingvild Festervoll Melien, 27.10.2016 – 16. juli 2017
Foto og tekstbasert utstilling om livet i flyktnigeleire i Libanon. Det tidligere Krigsveteranrommet ble brukt som formidlingsrom og visningssted.

Formidling tilrettelagt for bestemte grupper

Barn og unge – skolebesøk

Totalt skolebesøk i 2017 var 2863 elever. Studenter kommer i tillegg. Dette er ca. 500 flere enn i 2016. Museets pedagoger utarbeider egne formidlingsopplegg til hver av utstillingene, og det søkes midler gjennom Den kulturelle skolesekken (DKS) til utvalgte formidlingsprosjekter. Interkulturelt Museum hadde ingen formidlingsopplegg i regi av DKS i 2017.

«**Norvegiska romà**» hadde 8 skoleklasser og 3 studentgrupper i 2017. «Aktivistene» hadde 12 skoleklasser og 1 studentgruppe, samt at det ble også holdt fire eksterne formidlinger i «Aktivistene» for 520 skoleelever.

Den nye hovedutstillingen «Typisk dem» hadde 65 skoleklasser og 5 studentgrupper på besøk i 2017. Det har vært 16 skoleklasser og 2 studentgrupper på byvandring med Interkulturelt museum i 2017. Noen skoler ønsker kun å besøke museumsleiligheten i Tøyengata, og det har vært formidling til 12 klasser i denne. Det har også vært holdt ett religionsforedrag på huset for elleve skoleelever og utstillingen «Frihet på vent» hadde fire skoleklasser på omvisning. 5 klasser hadde omvisning i utstillingen «Hvite vegger, lange kjoler». Det har vært holdt eksterne omvisning til 316 studenter og 84 voksne i Lørenskog Kulturhus i forbindelse med utstillingen Aktivistene.

Tilbud til barn, unge og familier utenom skolebesøk

Open House Oslo, 23. og 24. september.
Arkitekturomvisning i den tidligere politistasjonen på Grønland ved senior-kurator Annelise Bothner-By. Opplegg for voksne, i tillegg til barneforestilling

Barnas romdag
Den aller siste dagen med utstillingen «Norvegiska roma - norske sigøynere» var søndag 19. februar. Dette ble markert med en barnedag. Det var skattejakt og eventyrstund og mer enn 100 besøkende fikk oppleve Safira Josef synge nasjonalsangen «Gelem, gelem» da hun hadde minikoncert akkompagnert av gitar.

Barnas Verdensdager
Første helgen i november fylles den gamle politistasjonen i Tøyenbekken med dans, musikk og kunst fra fjern og nær. Det er ingen aldersgrense og i motsetning til mange andre festivaler i byen er denne helt gratis. Til sammen deltok 4923 barn og voksne. 30 organisasjoner, ambassader og skoler bidro, og 40 profesjonelle

utøvere hadde verksteder, popp-opp og sceneopptredener. I tillegg har hundrevis av barn stått på scenen. Samarbeidet med Oslo World og Oslo musikk- og kulturskole er veietablert.

Glitrende julegaveverksted

For andre året på rad ble det lørdag 16. desember arrangert «Glitrende julegaveverksted». Dette er julearrangementet for de som har lyst til å lage sine helt egne julegaver. Det ble produsert mange personlige smågaver og glitrende julepynt.

Tilbud til voksne kulturbrukere

6. mars. Lanseringskonferanse i regi av Norsk kulturråd:

Lansering av nasjonale lister på immateriell kulturarv.

3. april. Debatt: «Har Oslo-Øst blitt farlig?» 54 personer møtte opp.

23. mai. Samtale mellom Kim Friele og Bård Stensli

forbindelse med utstillingen Aktivistene. Begge er portrettert i utstillingen. 20 personer møtte opp

13. juni. Byvandring til

Ammerud, med besøk i det tamilske hindutempelet. En del av museets Kjenn din byvandring. 50 personer deltok.

26. august. Oslo Afro Arts Festival

på Interkulturelt Museum. Dette er en fire dagers kunst- og musikkfestival på Grønland med bakgrunn i afrikansk tradisjon og kultur. Festivalen er gratis og åpen for alle. 15 forskjellige boder tilbød ulik afrikansk mat, nye og redesignede klær, håndarbeid, brukskunst, tinga-tinga malerier. Det var eventyrstund for barn, dansekurs, barneforestilling, DJ, matboder, ansiktsmaling og klovnene Fjomsa og Januar. 1500 besøkende. Vi ønsker å gjenta arrangementet i i 2018.

21. september. Panelsamtale med kvinner i Norge med tyrkisk bakgrunn om hvordan livet deres utviklet seg i møte med norsk kultur og likestillingsideologi.

Samtalen ble moderert av tyrkiaekspert Bente Nicolaisen. Debatten ble

arrangert i forbindelse med utstillingen Mother Toungue og støttet av Fritt ord. 63 stykker møtte opp

10. oktober. Lansering av kunstformatet Extracteur og installasjonen «The Anatomy of prejudice»

som inngår i utstillingen «Typisk dem». Faglig presentasjon ved Kurator Tijana Miskovic og panelsamtale med masterstudenter fra «Kunst i samfunnet» ved HiOA. «Slowdancedebate», performance av Thierry Geoffroy / COLONEL med DJ Liz Oh! mama crew.

First supper symposium

21 og 22. oktober var IKM medarrangør for seminar om aktivistisk kunst med internasjonale kunstnere og kuratorer med bakgrunn fra aktivistisk kunst med tilknytning til Midtøsten om deres aktivisme og feministiske perspektiv, og hvordan deres perspektiv kan bidra til debatten om migrasjon og integrasjon i Skandinavia. Fem kunstworkshops ble arrangert i museets ulike utstillingsrom påfølgende dag. 92 stykker møtte opp. (I samarbeid med First supper symposium)

Arbeid med inkludering

Integreringsarbeid har vært en naturlig del av Interkulturelt Museets virksomhet siden 1994. Museet har gjennom mange år arbeidet med forholdet mellom majoritets- og minoritetssamfunn, vært arena for dialog og debatt og har vært et talerør i samfunnet. Med et slikt ståsted er det en del av metodikken å ha tanken om integrering i bakhodet, allerede i idéfasen, før hvert prosjekt og arrangement.

Eksempler på inkluderingsarbeid de siste årene: Prosjektet med norske rom handlet om å forebygge rasisme, stigmatisering og diskriminering av den minste nasjonale minoriteten i Norge. Utstilling «Norvegiska rom/ norske sigøynere» skulle være en bro mellom minoritets- og majoritetssamfunn og et bidrag til inkludering av norske rom i det norske samfunn.

Utstillingen om norske rom ble i sommeren 2017 erstattet av en ny basisutstilling «Typisk Dem» som setter søkelyset på fordommer, rasisme og

konsekvensene av dem i dag. I en tid preget av polarisering og radikalisme, inviterer Interkulturelt Museum unge og voksne til å bli kjent med sine egne fordommer og kategoriseringer som kan ha uante konsekvenser i en gitt situasjon. Gjennom denne utstillingen sikter IKM mot å skape en bedre forståelse av kategorier som «oss» og «de andre», forskjellige kulturer og tradisjoner samt å få til en kontinuerlig og konstruktiv dialog som er nødvendig for integrering i samfunnet. Interkulturelt Museum oppfatter inkluderingsarbeid som en viktig del av sin samfunnsrolle og vil jobbe videre med dette arbeidet gjennom sine arrangementer, debatter og utstillinger i årene framover.

Prosjekt: Internasjonal kulturkafé i Tøyenbekken 5

Interkulturelt Museum søkte i 2016 om midler til å etablere en internasjonal kulturkafé. Kulturdepartementet innvilget søknaden og med en engangssum på 700.000.

Vi har i løpet av året hatt mange møter med lokale organisasjoner og institusjoner i bydelen for å sikre lokal forankring. Som samarbeidspartner har vi valgt Mestringsguiden som vil drifte kafé og kjøkken for oss. Mestringsguiden er en ideell bedrift som gir flyktninger hjelp til selvhjelp i bosettingsfasen i tett samarbeid med Introduksjonsprogrammet/ NAV. Museet har et godt samarbeid med Kulturbygg og kommunen om renovering av det gamle kjøkkenet. Det er bestemt å bruke store deler av tilskuddsmidlene til denne oppgraderingen, slik blir de en varig investering. Vi har stor tro på at dette prosjektet, vil bidra til å bygge museet som møteplass i bydelen. Kafeen vil trekke veksler på museets kompetanse og lange erfaring med inkludering og integreringsarbeid, og driften vil inngå inn i avdelingens utadrettede virksomhet. Vi håper å kunne tilføre bydelen Grønland og Oslo sentrum et åpent hus med spennende kulturtilbud og sunn, rimelig og hjemmelaget mat. Kafeen vil etter planen vil åpne i 2018.

Aktivitetskalender 2017

JANUAR

- 18.01 Interkulturelt Museum: Utstillingsåpning «Aktivistene»
- 28.01 Bymuseet: Barnas dag

FEBRUAR

- 04.02 Arbeidermuseet: Familielørdag ved Akerselva
- 05.02 Teatermuseet: Lise Fjeldstads roller
- 09.02 Bymuseet: Språksalongen: Foredrag «En by, to språk?»
- 16.02 Arbeidermuseet: Utstillingsåpning «Kunsterblikk på Akerselva»
- 19.02 Interkulturelt Museum: Barnas romdag
- 21.02 Bymuseet: Vinterferietilbudet «Eventyr på Frogner»
- 28.02 Bymuseet: Åpning miniatstillingen «På skinner»

MARS

- 01.03 Bymuseet: Babysang
- 02.03 Arbeidermuseet: Omvisningen «Med penn og pensel»
- 02.03 Interkulturelt Museum: Danseforestilling med Terje Tjøme Mossige
- 04.03 Arbeidermuseet: Familielørdag ved Akerselva
- 05.03 Teatermuseet: På ville veier med Kine Hellebust
- 08.03 Bymuseet: Babysang
- 15.03 Bymuseet: Babysang
- 22.03 Bymuseet: Babysang
- 23.03 Interkulturelt Museum: Utstillingsåpning «Hvite vegger, lange kjoler»
- 26.03 Teatermuseet: Urpremiere med Barthold Halle
- 29.03 Bymuseet: Babysang
- 30.03 Bymuseet: Språksalongen: Språkkviss

APRIL

- 01.04 Arbeidermuseet: Familielørdag ved Akerselva
- 02.04 Teatermuseet: «Ingenting er for seint»
- 05.04 Bymuseet: Babysang
- 06.04 Arbeidermuseet: Foredrag «Lyset fra øst»
- 19.04 Bymuseet: Babysang
- 20.04 Bymuseet: Kultur og kaffe «Kvinner på 1800-tallet»
- 23.04 Turist i egen by-vandring: Kvadraturen
- 25.04 Bymuseet: Åpning miniatstillingen «Tingene taler!»
- 26.04 Bymuseet: Babysang
- 27.04 Bymuseet: Kultur og kaffe «Oslo på kart»

MAI

- 01.05 Arbeidermuseet: Arbeidernes dag: Øst-kanten vest for elva
- 04.05 Bymuseets venner: Frogner hovedgård og barokkhagen
- 06.05 Arbeidermuseet: Familielørdag ved Akerselva
- 11.05 Bymuseet: Kultur og kaffe «Musikk over Atlanter'n»
- 16.05 Kjenn din by-vandring: Fra Bryn til by'n

- 18.05 Babyvandring: Funkisliv i blokk og villa
- 23.05 Kjenn din by-vandring: Bjørvika: På gyngende grunn
- 30.05 Kjenn din by-vandring: Fra bilby til boligby

JUNI

- 01.06 Babyvandring: Lykkelig på Løkka?
- 03.06 Arbeidermuseet: Familielørdag ved Akerselva
- 06.06 Kjenn din by-vandring: Postmodernisme «Hot or not?»
- 08.06 Arbeidermuseet: Kulturkafeen Hønselovisas hus 10 år
- 10.06 Bymuseet: Oslo Griegfestival 2017
- 10.06 Bymuseets venner: Linderud gård
- 11.06 Bymuseet: Oslo Griegfestival 2017
- 13.06 Kjenn din by-vandring: Ammerud: Høyblokker og hellig vann
- 15.06 Interkulturelt Museum: Utstillingsåpning «Typisk dem»
- 17.06 Bymuseets venner: Bogstad gård
- 20.06 Bymuseet: Utstillingsåpning «Si meg hvem du elsker...»

JULI

- 01.07 Arbeidermuseet: Familielørdag ved Akerselva

AUGUST

- 05.08 Arbeidermuseet: Familielørdag ved Akerselva
- 22.08 Kjenn din by-vandring: Gutten fra Rodeløkka
- 26.08 Interkulturelt Museum: African Arts Festival
- 29.08 Kjenn din by-vandring: Østensjøvannet
- 30.08 Bymuseet: Babysang
- 31.08 Babyvandring: Bjørvika, ny bydel for alle?

SEPTEMBER

- 02.09 Arbeidermuseet: Familielørdag ved Akerselva
- 03.09 Teatermuseet: Poeten Jens Bjørneboe
- 03.09 Akerselva-maraton 2017: Da industrien dro
- 05.09 Kjenn din by-vandring: Kvinner i front
- 06.09 Bymuseet: Babysang
- 07.09 Bymuseet: Utstillingsåpning «DIVA»
- 12.09 Kjenn din by-vandring: Folk og røvere i Oslo by
- 13.09 Bymuseet: Babysang
- 14.09 Babyvandring: Lanounger og boligdrømmer
- 14.09 Interkulturelt Museum: Keramikkverksted «Making a plate»
- 15.09 Arbeidermuseet: Kulturnatt «Kalde føtter – varme hjerter»
- 17.09 Teatermuseet: Skuespillerkunsten – om å være skuespiller før og nå
- 19.09 Kjenn din by-vandring: Beste vestkant?
- 20.09 Bymuseet: Babysang
- 21.09 Arbeidermuseet: Elvelangs i fakkellys
- 21.09 Interkulturelt Museum: Utstillingsåpning

- «Mother Tongue»
- 23.09 Interkulturelt Museum: Oslo open house: Grønland politi- og kulturstasjon
- 24.09 Interkulturelt Museum: Oslo open house: Grønland politi- og kulturstasjon
- 25.09 Bymuseets venner: Ekebergbanen 100 år
- 26.09 Kjenn din by-vandring: Middelalderbyen Oslo
- 27.09 Bymuseet: Babysang
- 28.09 Bymuseet: Kultur og kaffe «DIVA»

OKTOBER

- 03.10 Bymuseet: Høstferietilbudet «Tidsreisen!»
- 07.10 Arbeidermuseet: Familielørdag ved Akerselva
- 10.10 Interkulturelt Museum: Lansering av «The anatomy of Prejudice»
- 11.10 Bymuseet: Babysang
- 14.10 Arbeidermuseet: Gratulerer, Marcus Thrane!
- 15.10 Teatermuseet: Hurra for Andersen!
- 15.10 Arbeidermuseet: I Marcus Thranes fotspor
- 17.10 Bymuseet: Elvelangs: Frognerelven i fakkellys
- 17.10 Bymuseets venner: Quiz – kjenner du byen og byens historie?
- 18.10 Bymuseet: Babysang
- 19.10 Interkulturelt Museum: Finnisage keramikkverkstedet «Making a plate»
- 25.10 Bymuseet: Babysang

NOVEMBER

- 04.11 Arbeidermuseet: Familielørdag ved Akerselva
- 04.11 Interkulturelt Museum: Barnas verdensdager
- 05.11 Interkulturelt Museum: Barnas verdensdager
- 05.11 Teatermuseet: 1800-tallets skuespillerinner
- 09.11 Arbeidermuseet: Velkommen, Marcus Thrane
- 21.11 Bymuseet: Utstillingsåpning «Søttallet»
- 23.11 Bymuseet: Kultur og kaffe «Klart du kjenner 70-tallet»

DESEMBER

- 03.12 Bymuseet: Førjul på Frogner
- 16.12 Interkulturelt Museum: Glitrende juleverksted

BYMUSEET

- Fast barnetilbud lørdager kl. 13
- Omvisninger søndager kl. 14
- I perioden 1.7 – 14.8: Tirsdag-søndag kl. 13 og 14

ARBEIDERMUSEET

- Omvisninger hver lørdag og søndag kl. 12 og 14

INTERKULTURELT MUSEUM

- Omvisninger hver lørdag og søndag kl. 12 og 14

Over: Ezzari spiller under åpningen av Typisk dem på Interkulturelt Museum i juni.
Under: Akerselvaraton, Gjestebud i Tøyenbekken og åpning av Søttalletpå Bymuseet.

Forskning og kunnskapsutvikling

Mål: «Museene skal forestå forskning og utvikle ny kunnskap». (Prop. 1 S 2014-2015)

Tingenes metode resulterte i utstillingen «Ting taler». Foto: Rune Aakvik /Oslo Museum

FORSKNINGSPLAN OG FORSKNINGSSTRATEGI

Forskning er en del av museenes samfunnsoppdrag. En vanlig forståelse innenfor humanistiske og kulturhistoriske fagtradisjoner er at forskning handler om en systematisk, etterrettelig og etterprøvbart frembringelse av ny kunnskap basert på anerkjente metoder (Kjeldstadli, Knut: Fortida er ikke hva den var, 1999, s.44). Innsamling og katalogisering av materiale til museets samlinger er en viktig del av det forskningsforberedende arbeidet.

Museet har relativt få medarbeidere med forskningskompetanse og forskningstid definert i sin stilling. Dette er en konsekvens av reduserte driftsmidler de siste årene, kombinert med naturlig avgang i flere av de vitenskapelige stillingene. Museet søker forskningssamarbeid med andre museer, læresteder og forskningsinstitusjoner for å styrke forskningen og for å kunne formidle ny kunnskap i utstillinger og gjennom andre formidlingskanaler.

Oslo Museums forskning skal oppleves som relevant og betydningsfull for samfunnet. Strategiske satsningsområder er kunnskapsproduksjon om urbane endringsprosesser, norsk teaterhistorie etter 1950, minoriteter og kulturelt mangfold, samt egne samlinger. Viktige delmål for museets forskningsvirksomhet er å styrke samarbeidet med andre forskningsinstitusjoner.

Forskningsresultatene formidles i kataloger og tidsskrifter, i tillegg til i utstillinger. Det er et mål i den kommende planperioden med flere fagfellevurderte publikasjoner.

I 2017 har museet arbeidet med følgende forsknings- og kunnskapsutviklingsprosjekter i 2017:

«**Dialog som metode – inkluderingsstrategier ved Interkulturelt museum 2006-2016**». Gjennomført Artikkelprosjekt. En museologisk analyse av Interkulturelt Museums arbeidsmetoder og arbeid med minoriteter. Artikkelen er Oslo Museums bidrag

til Mangfoldsnettverkets boksprosjekt, som er et samarbeid mellom flere museer, og som omtales lenger ned. Artikkelen ble fagfellevurdert våren 2017 og funnet publiseringsverdig med anbefaling om mindre endringer. I løpet av høsten ble endringsforslagene fra fagfelle inkorporert og godkjent av redaksjonen. Korrekturen fra forlaget ble returnert i desember.

Felles forskningsprosjekt i Mangfoldsnettverket:

«Mangfold av perspektiver og virkelighet: Minoriteter og inkludering i norske museer». Gjennomført. Antologi/boksprosjekt. Mangfoldsnettverket fikk støtte fra Kulturrådet til boksprosjektet/antologien «Minoriteter og inkludering i norske museer» sommeren 2015. Ti museer bidrar med artikler til boken, som belyser hvordan norske museer arbeider med innvandringshistorie, migrasjon og inkluderingsprosjekter. Alle artiklene fagfellevurderes. Kaisa Maliniemi (Varanger Museum), Thomas Walle (Norsk Folkemuseum) og Anders Bettum (Oslo Museum) er redaktører. Alle er forskere med førstekompetanse. Manus ble sendt Museumsforlaget i desember og antologien lanseres på Museumsforbundets årsmøte i april 2018.

Ting taler – Tingens metode.

Trinn 1 (etablere kontakter, teste teori og problemstillinger, gjennomføre utstilling i samarbeid med eksterne aktører, gjennomført. Trinn 2 (analyse/artikkel) gjennomføres 2018.

Forsknings- og utstillingsprosjekt. Høsten 2016 startet Bymuseet i samarbeid med Norsk Teknisk Museum og Kulturhistorisk Museum prosjektet «Tingenes metode». Prosjektet skal bidra til å utvikle nye arbeidsmetoder som kan svare på utfordringene museene møter når de skal kombinere brukermedvirkning, forskning, forvaltning og formidling. Vårt delprosjekt «Tingene taler! Gamle ting + nye mennesker = nye historier?» problematiserte tingens mangetydighet med utgangspunkt i den faste utstillingen på Bymuseet. En gruppe innvandrerkvinner fra en språkgruppe ved Deichmanske bibliotek ble invitert til å velge ut gjenstander som «snakket»

til dem i utstillingen. Deltagerne skrev så ned assosiasjonene, følelsene og historiene tingene framkalte hos dem. Fortellingene dannet siden grunnlag for en utstilling og en rapport. Det vil i 2018 arbeides med en resonnerende artikkel som drøfter prosjektet i lys av moderne museologisk teori.

Tramteateret.

Boksprosjekt Tramteateret ble stiftet i 1976 på initiativ av Liv Aakvik og var en sentral norsk politisk radikal teater- og musikkgruppe som hadde sin storhetstid på 1970- og 1980-tallet. Teateret ble nedlagt i 1986 etter ti års virke. Tramteateret er en viktig og interessant såkalt fri gruppe som ble etablert på 1970-tallet, blant annet i opposisjon til de mer etablerte teaterscenene. Prosjektet ble formidlet i en utstilling i 2016, og i 2017 er det arbeidet med manus til en bok med planlagt utgivelse i 2018.

«**Typisk dem**». Kunnskapsutvikling som underlag for utstilling Den nye utstillingen «Typisk dem» (IKM) bygger på et grundig kunnskapsutviklingsprosjekt, kombinert med kunstnerisk utviklingsarbeid. Grunntanken i prosjektet er en problematisering av rasismebegrepet slik det brukes i dag, basert på en refleksjon rundt dikotomien «oss» og «de andre». Utviklingsarbeidet har blant annet bestått i begrepsavklaringer og teoretiske diskusjoner, materialinnsamling (63 intervjuer) og arbeid med arkivmateriale og bearbeiding og tilrettelegging av materialet for utstilling. Utformingen av utstillingen – som til dels har foregått i samarbeid med kunstneren Thierry Geoffroy – Colonel – har vært en del av vår kurators kunstneriske utviklingsarbeid.

«**Søttallet**». Kunnskapsutvikling som underlag for utstilling 1970-tallet er et viktig tiår i norsk historie med gjennomgripende samfunnsendringer på en rekke områder. Utstillingen gir gjennom film, foto, gjenstander som mote, møbler, design og andre kilder innblikk i de store kulturelle, fysiske og sosiale endringene som forandret Oslo og livet i byen i dette tiåret – og som på mange måter la grunnlaget for det

samfunnet vi lever i dag. Arbeidet tok utgangspunkt i klart formulerte problemstillinger og et kulturanalytisk perspektiv. I forbindelse med prosjektet er det samlet nytt materiale (124 objekter), gjennomført en rekke samtaler, samlet inn nye fotografier, og gjennomgått en rekke arkivkilder (foto, film, aviser, magsiner). Materialet er fortolket i en kulturhistorisk kontekst etablert gjennom tidligere forskning og presentert i utstillingen, og kort beskrevet i en artikkel i *Byminner*.

«**Dyrisk byhistorie**». Kunnskapsutvikling som underlag for utstilling Forarbeidet til utstillingen «Dyrisk byhistorie» ble startet opp. Utstillingen er planlagt vist i 2019, og skal belyse dyrenes rolle i bysamfunnet før og nå. Både ville dyr, husdyr, arbeidsdyr og kjæledyr vil få en plass i utstillingen, som lages i samarbeid med IKOS, UiO og professor emerita Liv Emma Thorsen. Det planlegges også samarbeid med Bymiljøetaten i Oslo kommune. I 2017 er det arbeidet med konseptutvikling; definering av problemstillinger, perspektiver, valg av innfallsvinkler og temaer, samt materialinnsamling og noe analyse. I tillegg til utstillingen skal prosjektet kunne ut i en bok.

Oslo Bymuseums fedre. En studie av Fritz Hollands og Stian H. Finne-Grønns museumssyn. Artikkelprosjekt. Prosjektet undersøker hvilke visjoner og strategier de to første museumsdirektørene hadde for museet, og hvordan de forsto museets virkeområde og «samfunnsrolle». Det er et mål at prosjektet skal bidra til kunnskapsutviklingen om norske museer, særlig «bymuseene». Prosjektet er støttet av Kulturrådet. Avsluttes 2018.

Byminner – museets populærvitenskapelige tidsskrift.

Fra og med utgave nummer 2/2017 overtok avdelingsleder Kristin M. Gaukstad redaktøransvaret etter Anne Birgit Gran Lindaas. Tidsskriftet gis ut av Oslo Museum i samarbeid med Bymuseets venner. Redaksjonen

fikk samtidig med redaktørskiftet en ny sammensetting, da mangeårig medlem, historiker og direktør ved Norsk Lokalhistorisk Institutt, Knut Sprauten valgte å tre ut etter 10 år. Redaksjonen består i dag av historiker Øystein Eike fra Oslo Byarkiv, emeritus Lars Roede, historiker Gro Røde og fotoarkivar Vegard Skuseeth fra museet.

Temaene for årets artikler har vært drakthistorie, dagboknotater fra en ung kvinne, revy og Sigrid Undsets Nordmarks-opplevelser. I utgave 2/2017 ble utstillingene «Diva» og «Akerselva i kunsten» behørig omtalt samt en lengre artikkel om Sagveien 28, som i dag huser Arbeidermuseet. Museet fikk i 2013 en større samling tegninger av Olaf Engebrigtsen, og hans barnebarn skrev om hans liv og virke. Siste utgave i 2017 var i all hovedsak viet private minner og personlige historier og refleksjoner fra 1970-tallets Oslo, i tillegg til en innføring til utstillingen «Søttitallet» av faglig ansvarlig, direktør Lars Emil Hansen. Mange av museets fagpersoner har bidratt med artikler.

Alle tidligere og samtidige utgaver av *Byminner* er nå gjort tilgjengelig for publikum gjennom Nasjonalbibliotekets www.bokhylla.no. Dessuten legges de siste numrene digitalt ut på museets egen hjemmeside.

ARTIKLER OG MINDRE TEKSTER PUBLISERT AV MUSEETS MEDARBEIDERE I 2017

Bothner-By, Annelise: «Samspill – refleksjoner rundt utstillingsdesign». I: Huseby, Hege Børrud og Cederholm, Pia (Red.): *Museumsutstillinger. Å forstå, skape og vurdere kultur- og naturhistoriske utstillinger*. Museumsforlaget, 2017.

Gaukstad, Kristin Margrethe: «Pakistannerne oppdager Norge». I: «*Byminner* 3/2017, s. 28–34. Oslo.

Hansen, Lars Emil: Søttitallet. En introduksjon til utstillingen. I: *Byminner* 3/2017, s. 4–12. Oslo.

Johannessen, Reidun: «Fritidsklubb og hippier i skolen: Drabantbyoppvekst på 70-tallet. I: *Byminner* 3/2017, s. 12–18. Oslo
Johannessen, Reidun og Røde Gro: Ting taler. Utstillingskatalog. Oslo Museum

Johnsen, Therese Hervig og Lunde, Lone: «Frem fra glemselen – om museets tekstsamling. I: *Byminner* 3/2017, s. 42–44. Oslo

Roede, Lars (emeritus): «Slik ble Kyrkjestugu reddet». *Fortidsvern* nr. 2, s. 64–65. Fortidsminneforeningen.

Roede, Lars: «Bymuseet i 1970-årene». *Byminner* nr. 3/2017, s. 38–40. Oslo Museum.

Røde, Gro: «Demokratiforkjemperen Marcus Thrane». I: *Byminner* 3/2017, s. 46–48.

Røde, Gro: «Et brev fra Oven. Et fiktivt brev til Marcus Thranes enke. I: Klassekampen, oktober 2017.

Sanstøl, Jorunn: Med kunstnerblikk på Akerselva. I: *Byminner* 2/2017, s. 4–14. Oslo.

Skuseeth, Vegard: *Diva* en fotoutstilling med scenens store damer. I: *Byminner* 2/2017, s. 22–30. Oslo

Skuseeth, Vegard: Kjøkken, mat og drikke. I: *Byminner* 3/2017, s. 44–46. Oslo.

Øzcan, Gazi: «Vakker Kollaps». Anmeldelse av utstillingen *Kollaps* på Kulturhistorisk Museum. I: *Primitive tider*. Årgang 2017

EKSTERNE FOREDRAG OG INNLEGG PÅ SEMINARER OG KONFERANSER I 2017

Apall-Olsen, Linken
Styremedlem Lingard skute-minne, nytt sjøfartshistorisk kultursenter i Tvedestrand Fylkesrepresentant for Foreningen Fredet,

Styremedlem Dir. Nils Rasch og hustru Evas legat til restaurering av Akershus Slott
Styremedlem Paula og August Stabæks legat
Foreleser ved Institutt for landskapsplanlegging, NMBU
Medlem av valgkomiteen til styret, Fortidsminneforeningen Oslo og Akershus

Bothner-By, Annelise

Foredrag: Utstillingen som sosialt rom. Seminar for museum og arkiv, Kongsberg 26. oktober, Bergverksmuseet

Gaukstad, Kristin

Innlegg om forsikring av museumssamlinger. Seksjon for samlingsforvaltning, Årsmøte i Museumsforbundet, Fredrikstad.
Kurs i intervjuteknikk, Museene i Sør-Trøndelag
Foredrag om verdivurdering og verdisetting, Museene i Vest-Telemark

Hansen, Lars Emil

Innlegg og deltagelse i panelsamtale på seminaret: «Nordic City Museums – Between Local Community and Academia». Universitetet i Stockholm, mai 2017.

Johannessen, Reidun

Innlegg om prosjektet «Ting taler» på konferansen «Texts and Things». Norsk Teknisk Museum, 17. februar 2017.

Roede, Lars (emeritus):

«Bindersens historie sett i teknologisk sammenheng». Innlegg på seminar Teknologidagen 3. mai. Tekna, Ingeniørenes Hus.
Foredrag og byvandring om jobbetidsarkitekturen fra 1. verdenskrig i Oslo for Maritimt Museum. Forskningsdagene 2017: Gull og grønne skoger. Handel, makt og verdier gjennom 500 år, 23. september.

Skuseth, Vegard

Foredrag «DIVA» om skuespillerinner ved Christiania Theater og Nationaltheatret, Bymuseets «Kultur og kaffe» 28. september.

Øzcan, Gazi

Foredrag om utstillingen «Norske romá/norske sigøynere» for Gamlebyen Historielag, 28.03.2017

FAGLIGE VERV OG OPPDRAG

Bothner-By, Annelise

Veileder for stipendiat, kunstnerisk utviklingsarbeid Ane Thon Knutsen, Kunsthøgskolen i Oslo
Sensur av masteroppgave og muntlig eksamen for masterkandidat fra UiO/IKOS (museologi) 03.07.17
Medlem i utvalg for evaluering av Program for kunstnerisk utviklingsarbeid, oppnevnt av PKU mai-november 2017.

Gaukstad, Kristin

Styremedlem, seksjon for samlingsforvaltning Norges Museumsforbund
Medlem referansegruppe for etablering av nytt norsk romsk kultur- og ressurscenter, Kirkens Bymisjon / Det romske rådet
Museets medlem i Rådet, Lokaltrafikkhistorisk forening

Hansen, Lars Emil Styremedlem Norges Museumsforbund

Varamedlem, styret, Det Humanistiske Fakultet, Universitetet i Oslo
Styremedlem i Rolf Strangers kulturfond
Redaksjonsmedlem, Fremtid for fortiden, Fortidsminneforeningen Oslo og Akershus
Observatør Fellesrådet for historielagene i Oslo

Huljev, Helene

Styremedlem, Norsk Folkeminnelag

Roede, Lars

Veileder for masterstudent ved AHO
Marte Muan Sæther: Aktivisme og bevaring. En studie av nabolagsaktivisme og bygningsvern medeksempel i SOHO, New York. Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo, 06.12.2017.
Sensor ved eksamen for kursdeltagere på Oslo Guideforenings kurs for Oslo-guider.
Medlem i prosjektgruppen Samkult (Samferdsel, kultur og teknologi) under Teknas faggruppe for teknologihistorie. Gruppens resultater publiseres løpende på nettstedet Lokalhistoriewiki.no.
Prosjektstipendium og reisestipendium fra Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening til en bok om byggeskikk i Christiania, basert på forfatterens doktoravhandling ved AHO fra 2001.

Medlem av redaksjonen for Fremtid for fortiden, tidsskrift for Fortidsminneforeningen Oslo og Akershus.

Røde, Gro

Styremedlem, Oslo Folkeakademi

Røsler, Miriam

Varamedlem, styret i Jødisk Museum

Skuseth, Vegard

Varamedlem for styret i Preus museum

Øzcan, Gazi

Medlem i Kulturrådets fagkomité

Formidlingspris

Avdelingsleder Linken Apall-Olsen fikk i 2017 NCKs formidlingspris. NCK – Nordiskt Centrum för Kulturarvpedagogik – er et nordisk-baltisk samarbeid som driver forskning og utvikling om læring gjennom kulturarv. Senteret deler årlig ut en pris til personer eller institusjoner som har utmerket seg innen det kulturarvpedagogiske feltet. I begrunnelsen for tildelingen av prisen til Linken Apall-Olsen het det:

«Mottagaren av NCK:s pris 2017 har under lång tid arbetat med att utforska och utpröva många olika riktningar inom det kulturarvpedagogiska fältet och varit en förebild och inspiration för många kollegor. Hon var tidigt ute när det gäller användningen av drama i lärandeprocesser och har en förmåga att samverka med aktörer från olika sektorer i samhället.

Pristagaren har en stor spännvidd i sitt arbete. [...] Årets pristagare har ofta varit en pionjär när det gällt att pröva nya pedagogiska grepp och i att rikta sig mot nya målgrupper, så som personer med funktionsnedsättning, immigranter, nyblivna föräldrar eller personer med demens. I nomineringen till priset uppmärksammades också tydligt att pristagaren frikostigt delar med sig av sina erfarenheter och sin kompetens och att hon är en viktig inspiratör för museipedagoger i Norge.»

Organisasjon, økonomi og personale

ORGANISASJON

Oslo Museum er organisert som en stiftelse. Stiftelsenes styre oppnevnes av et samarbeidskollegium som igjen er oppnevnt av eierstiftelsene til institusjonene som dannet Oslo Museum i 2006. Oslo Bymuseums eierstyre utpekes av Fortidsminneforeningen Oslo og Akershus, Oslo Byes Vel, Akers Sogneselskap og Akershusmuseet. Teatermuseets eierstyre utgjøres av Norsk Skuespillerforbund, mens Internasjonalt kultursenter og museums (IKM) eierstyre er valgt av IKMs venneforening. Oslo Museum har også tre venneforeninger. Bymuseet og Teatermuseets venneforeninger har et aktivt medlemstilbud, mens det for tiden er lite aktivitet i Interkulturelt Museums venneforening. Det er et mål å revitalisere denne fram mot 2020.

Oslo Museum startet i 2014 en gjennomgang av den såkalte ytre organisasjonen, et arbeid som er videreført i 2017 med gjennomgang og oppdatering av vedtekter og eierstrukturer.

Vedtekter

I 2017 er det arbeidet med å oppdatere og ajourføre stiftelsen Internasjonalt kultursenter og museums vedtekter. De var ikke tilpasset endringene som konsolideringen i 2006 medførte, der stiftelsen overdro ansvaret for den daglige driften av stiftelsen til stiftelsen Oslo Museum. Advokat Astri M. Lund bisto museet i arbeidet med vedtekstendringene. Endringene ble godkjent av Stiftelsestilsynet.

ØKONOMI

Oslo kommune og Kulturdepartementet er de viktigste økonomiske bidragsyterne. I tillegg søkes det aktivt prosjekt- og utviklingsmid-

ler fra offentlige aktører og private stiftelser, slik at museet til tross for relativt trange driftsrammer har kunnet ha et aktivt publikumstilbud og har produsert flere nye utstillinger.

Museet har noe egeninntekter fra salg av foto, utleie av lokaler og omvisnings- og foredragsvirksomhet. Prosentvis fordelte inntektene seg slik:

Konsolideringen har ikke gitt museet større økonomisk handlingsrom enn før konsolideringen, fordi det har påløpt betydelige kostnader til lønns- og pensjonsharmonisering, IKT-etterslep og profesjonalisering av samlingsforvaltning og markedsføring.

Som for mange andre museer, er det en utfordring for Oslo Museum at ikke de offentlige tilskuddene ikke øker på samme nivå som utgifter til lønn, varer og tjenester og annen drift. Museet har effektivisert driften ved å samordne ulike oppgaver, og vi arbeider målrettet med å skaffe prosjektmidler fra ulike stiftelser og offentlige støtteordninger. Større utstillinger finansieres utelukkende med prosjektmidler, men med en egenandel fra museet i form av arbeidskraft. I 2017 bidro blant annet OBOS, Fritt Ord, Kulturrådet og flere andre bidragsytere til utstillingstilbudet. Slike bidrag utgjorde 6% av budsjettet i 2017. Museet har subsidiert husleie fra Oslo kommune i Frogner hovedgård og Tøyenbekken 5.

Reduksjon i driftsmidlene fra Oslo kommune over flere år har gitt museet ytterligere trange driftsrammer med konsekvenser for museets faglige produksjon. I tillegg til at Gamle Rådhus/Teatermuseet ble avviklet som utstillingsarena i 2010, står to vitenskapelige stillinger ubesatt, én

med teaterhistorie og én med oslohistorie som spesialer. Dette rammer særlig den langsiktige kunnskapsutviklingen i museet, og den faglige utviklingen på teatersiden. I tillegg er en prosjektordinatorstilling ikke videreført ved naturlig avgang i 2015. I 2017 så vi oss også nødt til å redusere bibliekarstillingen til 50%.

I budsjettforslaget for 2018 ga staten priskompensasjon med 2,2%, og Oslo kommune med 1,9%. For å få budsjettet til å gå i balanse, uten å måtte redusere ytterligere i bemanningen, vedtok styret i desember å innføre inngangspenger på Bymuseet fra 2018. Gratis inngang videreføres på lørdager for å sikre at museet skal være tilgjengelig for alle. Museets tilbud vil fortsatt være gratis for Osloskolen. Barn og unge opp til 18 år og studenter vil også ha gratis adgang.

Museets inntekter var i 2017 på kr. 34.691 090, mens driftskostnadene var kr. 34 715 517. Driftsresultat kr. -24 427. Finansinntekter kr. 117. 987. Dette ga et overskudd på kr.93 560, som overføres til egenkapitalen. I 2016 var overskuddet kr. 7718. Revisor vurderer soliditeten og likviditeten som god.

Museet eier ingen bygninger, men har en egenkapital i overkant av 2 mill kr. Da Oslo Museum ikke eier fast eiendom, er egenkapital i slik størrelsesorden akseptabel. Styret har likevel en ambisjon om å øke egenkapitalen på lengre sikt.

Gaveforsterkning

Oslo Museum har mottatt gaveforsterkning fra Kulturdepartementet i 2017, til sammen kr. 220 000. Gavene som ble «forsterket» var kr. 500 000 fra OBOS til ny utstilling på Bymuseet om 1970-tallet i

Oslo, kr. 125 000 fra Fritt Ord til ny utstilling om 1970-tallet i Oslo, og kr. 305 000 fra Sparebankstiftelsen til tilrettelegging av utstillingene på Bymuseet for barn og unge.

PERSONALFORVALTNING, HMS OG ORGANISASJONSUTVIKLING

Årsverk og antall ansatte

Oslo Museum hadde i 2017 til sammen 36,9 årsverk. Museet har totalt 48 fast ansatte, fordelt på ulike stillingsstørrelser, og 6 medarbeidere i engasjemenstillinger. Av de ansatte er 34 kvinner og 20 menn. 19% av medarbeiderne har minoritetsbakgrunn.

Museets ledergruppe utgjøres av fire kvinner og tre menn. Museet etterstreber en jevn fordeling av kvinner og menn i alle stillinger.

Virke

Museet er medlem av arbeidsgiverorganisasjonen VIRKE og deltar på møter og kurs i regi av organisasjonen.

Samarbeid med tillitsvalgte

Det samarbeides jevnlig med tillitsvalgte. I 2017 er det gjennomført to generelle orienteringsmøter, samt møter i forbindelse med utlysning av stillinger og ansettelse av nye medarbeidere. Tillitsvalgte medvirker alltid i ansettelsesprosessene.

Medarbeidersamtaler

Det gjennomføres medarbeidersamtaler minst en gang i året, og samarbeides jevnlig med de tillitsvalgte. Arbeidsmiljøet oppleves som godt.

Kurs, opplæring, velferd

I 2017 er det videre gjennomført førstehjelpskurs og sikkerhetskurs for medarbeiderne i førstelinjetjenesten, og risikokartlegging i avdelingene. I tillegg har medarbeiderne deltatt på en rekke eksterne kurs og seminarer, samt fagmøter i de nasjonale museumsnettverkene. Aktiv deltagelse i de faglige museumsnettverkene er prioritert. Medarbeiderne er også tilbudt interne fagseminarer og flere ekskursjoner til andre museer i Oslo-området, samt heldags personaltur til Fredrikstad Museum, Elingård og Gamlebyen i Fredrikstad. Tradisjonen tro inviterte styret museets medarbeidere til julefest i desember.

Oslo Museum har Bedriftshelsetjenesteavtale med MEDIPLUSS/ Stamina Group. Alle ansatte møter til forebyggende helsekontroll hos Bedriftshelsetjenesten med kartlegging av generell helsesituasjon og psyko-sosialt arbeidsmiljø annen hvert år. Medarbeidere over 50 år møter hvert år.

Alle medarbeidere i full stilling har rett på 90 minutter av arbeidstiden til trening hver uke.

AMU

Det er avholdt tre møter i Arbeidsmiljøutvalget (AMU) hvor verneombudene, representanter for fagforeningene og museets ledelse deltar. Bedriftshelsetjenesten MEDIPLUSS/ Stamina Group har deltatt på møtene, og i tillegg holdt kurs og bistått med råd innen helse og arbeidsmiljø.

Sykefravær

Sykefraværet var i 2017 på 3,22%, en liten nedgang fra 2016, da sykefraværet var på 5,11%. Det sam-

lede sykefraværet i Norge i 2017 utgjorde 6,5% (Kilde: SSB).

EIENDOM

Bortsett fra museumleiligheten i Tøyengata 38b, eier museet ingen bygninger, men leier Frogner hovedgård, Tøyenbekken 5 og eksterne magasiner av Oslo kommune, og Sagveien 28 av Larre Eiendom. I tillegg disponerer vi en museumleilighet i Sagveien 8, som eies av Oslo Byes Vel. Samarbeidet med Oslo Byes Vel er godt. I 2017 var leiligheten rammet av en større vannskade pga lekkasje fra etasjen over. Store deler av leiligheten er rehabilitert i regi av Oslo Byes vel.

Museet leier også eksterne lagre på Nesodden og i Askim. Museet har derfor ikke ansvar for store vedlikeholdsoppgaver, men ivaretar det daglige tilsynet med bygningene.

Unntaket her er Frogner hovedgård, der museet har ansvar for de historiske interiørene. Disse er ikke oppgradert på 60 år og har nå tydelig behov for fornyelse. Museet vil utvikle et nytt formidlingskonsept for hovedgården og forsøke å få dette finansiert fram mot 2024. Museets lokaler er sikret med brann- og tyverialarm koblet til brannvesen og vaktsselskap.

Personale 2017

Faste ansatte

Abrahamsen, Terje
Apall-Olsen, Inger Aline
Baalsrud, Siri
Berhe, Abraham
Bettum, Anders
Birkelund, Fredrik
Chandra, Dinesh
Gaukstad, Kristin
Gogstad, Hanna
Hansen, Lars Emil
Henstein, Siril Bull
Hovde, Thor
Huljev, Helene
Johnsen, Therese
Johannessen, Reidun
Lindås, Anne Birgit
Lunde, Lone
Lysakermoen, Harald
Martinsen, Else
Melsom, Nina
Mrgan, Aida
Ofstad, Marte
Røde, Gro
Røsler, Miriam Rose Sitkin
Sandland, Anne Solveig Romedal
Sàez, Alexis
Skappel, Christian
Skuseth, Vegard
Trengereid, Frode
Wennberg, Daniella
Ødegård, Sissel Oliva
Øzcan, Gazi
Aakvik, Rune
Sum årsverk

Praksis plass

Løkenlien, Kjell-Åge
Bahman, Twana
Sum årsverk

Engasjement/vikarer

Attramadal, Soffi
Bothnerby, Annelise
Grindvold, Karen Louise V.
Huljev, Helene
Kittang, Åsmund
Khalsa, Siri-Dharma Kaur
Lysakermoen, Harald
Nordland, Daniel
Røsler, Miriam
Stålen, Marit
Sum årsverk

Stillingsbetegnelse Stillingsbrøk

Administrasjonssjef/Nestleder	100
Avdelingsleder by- og teaterhistorie	100
Leder besøksenter	100
Personalkonsulent	100
Fung. avd. leder IKM	100
Fotograf	100
Resepsjonist	60
Avdelingsleder samlinger	100
Kommunikasjonsrådgiver	100
Direktør	100
Leder marked og kommunikasjon	100
Samlingsforvalter	100
Fagkonsulent formidling fom 1.8	40
Konservator, vikariat 1.1	100
Museumslektor	100
Spesialbibliotekar	50
Fagkonsulent	50
Museumsassistent	40
Teaterfaglig konsulent	60
Museumsvakt	50
Økonomisjef	100
Formidler	60
Formidlingsansvarlig	100
Museumspedagog	80
Førstesekretær	100
Praktisk utstillingsansvarlig	100
Driftsleder	100
Fotoarkivar	100
Besøksvert	80
Avdelingsleder IKM, i permisjon	100
Grafisk designer/Arrangementsansv.	100
Formidler/Prosjektleder	100
Fotograf	100
Sum	26,7

Tidsrom

1.1. - 31.12.
1.1. - 1.9

Årsverk

0,6
0,8
1,4

Tidsrom

1.1 - 7.5
1.1. - 31.12.
1.9. - 31.12.
1.1. - 31.7
1.1. - 31.12.
1.1. - 31.12.
1.1. - 31.12.
1.1. - 31.12.
1.1. - 31.12.
1.1. - 31.12.
1.10. - 31.12.

Årsverk

0,2
1,0
0,2
0,6
0,4
0,2
0,1
0,1
1,0
0,1
4,2

Avdelingsleder Linken Apall-Olsen vant NCKs formidlingspris i 2017. Se siden 35.

Vakter

Rudramoorthy, Christopher
Sum årsverk

Stillingsbrøk Årsverk

34%	0,3
0,3	

Verter

Ersland, Hannah
Grindvold, Karen Louise V.
Johns, Andrea Grundt
Khalsa, Siri-Dharma Kaur
Kittang, Åsmund
Kristoffersen, Regine
Maktabi, Nadine
Nordstrand, Mathilde
Refsum, Ingrid
Schick, Ine Nena
Svendsen, Eirin
Testa, Nina Jakobsen
Vedhus, Vegard
Vinje-Christensen, Sigrid
Våge, Ingvild

Stillingsbrøk Årsverk

17 %	0,2
20 %	0,4
23 %	0,2
20 %	0,3
22 %	0,2
29 %	0,3
17 %	0,2
31 %	0,3
15 %	0,2
13 %	0,1
28 %	0,3
60 %	0,6
30 %	0,3
31 %	0,3
35 %	0,4

Sum årsverk

4,3

Oslo Museums styre 2017

Styresammensetting

	Antall kvinner	Antall menn
Styreleder		1
Styremedlemmer	4	2
Varamedlemmer	1	2

Faste medlemmer:

Bernt Bull, styrets leder
Inger Jensen, styrets nestleder
Anne Grethe Solberg, styremedlem
Anne Helgesen, styremedlem
Lavleen Kaur, styremedlem
Abrahaley Berhe, ansattes representant
Rune Aakvik, ansattes representant

Varamedlemmer:

Aysegul Leblebicioglu , første vara
Namik Mackic, andre vara
Gazi Özcan, ansattes vararepresentant

Styrets medlemmer består av fire kvinner og tre menn. 28% av styrets medlemmer har minoritetsbakgrunn.

Oslo Museums samarbeidskollegium

Samarbeidskollegiet springer ut av de tre konsoliderte museenes eierstiftelser, og er organet som utpeker medlemmer til Oslo Museums styre. Museets styreformann og direktør deltar på kollegiets møter og orienterer om driften og den økonomiske stillingen, med unntak av de møtene hvor det velges nye styremedlemmer. I 2017 er det avholdt et møte mellom Oslo Museums styre, administrasjonen og Samarbeidskollegiet. Det er ikke valgt nye styremedlemmer i 2017.

Samarbeidskollegiets medlemmer i 2017:

Astri M. Lund, kollegiets leder. Oppnevnt av Stiftelsen Oslo Bymuseum, Bymuseets eierstiftelse
Knut H. Ellingensen. Oppnevnt av Stiftelsen Oslo Bymuseum, Bymuseets eierstiftelse
Christian Hintze-Holm. Oppnevnt av Stiftelsen Oslo Bymuseum, Bymuseets eierstiftelse
Bibi Plathe Vance. Oppnevnt av Stiftelsen Oslo Bymuseum, Bymuseets eierstiftelse
Knut Alfsen. Oppnevnt av Stiftelsen Norsk Skuespillerforbund, Teatermuseets eierstiftelse
Gülşay Kutal. Oppnevnt av Stiftelsen Internasjonalt kultursenter og museum. Interkulturelt Museums eierstiftelse
Nefise Özkal Lorentzen. Oppnevnt av Stiftelsen Internasjonalt kultursenter og museum. Interkulturelt Museums eierstiftelse
Knut Kjeldstadli. Oppnevnt av Stiftelsen Internasjonalt kultursenter og museum. Interkulturelt Museums eierstiftelse

Eierstiftelsene

Ved konsolideringen i 2005 ble det besluttet at de tidligere stiftelsene ble opprettholdt som eierstiftelser i det nye museet. Stiftelsene eier gjenstander og annet kildemateriale anskaffet fram til 31.12.2005, og oppnevner samarbeidskollegiets medlemmer.

Styret i Stiftelsen Oslo Bymuseum, Bymuseets eierstiftelse

Ole Andreas Olsen, leder	Anette Solberg Andresen, varamedlem. Oppnevnt av Akers Sogneselskap
Bernt Anderson, styremedlem	Cecilie Øye, varamedlem. Oppnevnt av Akershusmuseet
Peder Valle, styremedlem	Juliane Derry, varamedlem. Oppnevnt av Fortidsminneforeningen Oslo og Akershus
Anne Fikkan, styremedlem	Elisabeth Solem, varamedlem. Oppnevnt av Fellesrådet for historielagene i Oslo
Rangnvald Thilsen, styremedlem	Øyvind Reisegg, varamedlem. Oppnevnt av Oslo Byes Vel

Styret i Stiftelsen Internasjonalt kultursenter og museum, Interkulturelt Museums eierstiftelse

Dagny Fredheim, leder. Oppnevnt av Interkulturelt Museums venneforening
Knut Kjeldstadli, styremedlem. Oppnevnt av Interkulturelt Museums venneforening
Gülşay Kutal, styremedlem. Oppnevnt av Interkulturelt Museums venneforening

Teatermuseets eierstiftelse utgjøres av Norsk Skuespillerforbund

Knut Alfsen er museets kontaktperson.

RESULTATREGNSKAP OSLO MUSEUM

DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	Note	2017	2016
Salgsinntekter		1 580 975	1 681 901
Annen driftsinntekt		827 836	1 029 525
Periodiserte prosjektmidler	8	1 145 000	-1 626 500
Tilskudd	7	30 639 926	30 639 926
Sum driftsinntekter		34 691 090	31 724 852
Varekostnad		517 602	420 179
Lønnskostnad	1	23 311 662	22 272 163
Avskrivning på driftsmidler og immaterielle eiendeler	2	245 105	64 011
Annen driftskostnad	1	10 641 148	9 066 939
Sum driftskostnader		34 715 517	31 823 291
Driftsresultat		-24 427	-98 440
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		117 987	106 157
Resultat av finansposter		117 987	106 157
Ordinært resultat		93 560	7 718
Årsresultat		93 560	7 718
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital		93 560	7 718

BALANSE OSLO MUSEUM

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2017	2016
Innskutt egenkapital			
Grunnkapital	3	201 000	201 000
Bundne fond	3, 4	11 865	11 829
Sum innskutt egenkapital		212 865	212 829
Opptjent egenkapital			
Fonds / prosjekter	3, 4	2 173 513	1 666 565
Annen egenkapital	3, 9	1 876 965	1 783 405
Sum opptjent egenkapital		2 050 301	1 949 970
Sum egenkapital	3	2 263 166	2 162 799
<hr/>			
GJELD			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		399 513	318 132
Prosjektavsetninger	6	2 487 000	3 632 000
Skyldige offentlige avgifter		1 458 872	1 310 369
Annen kortsiktig gjeld		2 053 538	1 938 343
Sum kortsiktig gjeld		6 398 922	7 198 844
Sum gjeld		6 398 922	7 198 844
Sum gjeld og egenkapital		8 662 088	9 361 643

BALANSE OSLO MUSEUM

EIENDELER	Note	2017	2016
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Samlingene		1	1
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr		429 014	330 768
Sum varige driftsmidler	2	429 014	330 769
Finansielle anleggsmidler			
Leierboerinnskudd		25000	25 000
Obligasjoner og andre fordringer		1 021 547	926 704
Sum finansielle anleggsmidler		1 046 547	951 704
Sum anleggsmidler		1 475 562	1 282 473
Omløpsmidler			
Lager av varer og annen beholdning		338 874	346 472
Fordringer			
Kundefordringer		94 646	161 063
Andre fordringer		97 300	296 432
Sum fordringer		191 946	457 495
Bankinnskudd, kontanter o.l.	5	6 655 706	7 275 203
Sum omløpsmidler		7 186 526	8 079 171
Sum eiendeler		8 661 088	9 361 643

NOTER OSLO MUSEUM

Regnskapsprinsipper

årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og NRS 8 - God regnskapsskikk for små foretak.

Driftsinntekter

Inntekstføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres etter hvert som de leveres.

Klassifisering og vurdering av annleggsmidler

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftmidlets økonomiske levetid. Varige driftsmidler nedskrives til gjenvinnbart beløp ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til eiendelen. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Driftsmidler anskaffet ved bruk av prosjektmidler balanseføres ikke.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Varer

Varer er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og netto salgsverdi.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning og forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Pensjonsforpliktelser

Pensjonsordninger finansiert via sikrede ordninger er ikke balanseført. Pensjonspremien anses i disse tilfeller som pensjonskostnads og klassifiseres sammen med lønnskostnad.

Tilskudd

Tilskudd inntektsføres ved tildeling, og ubrukte midler overføres til senere perioder.

Note 1 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

Lønnskostnader	2017	2016
Lønninger	17 645 682	16 796 095
Arbeidsgiveravgift	2 870 564	2 759 882
Pensjonskostnader	2 396 282	2 303 710
Andre ytelser	399 134	412 477
Sum	23 311 662	22 272 163

Antall årsverk utgjør: 35

Lønn daglig leder	843 889
Andre ytelser daglig leder	9 980
Pensjonsutgifter daglig leder	16 116
Lønn styret	240 000

OTP.

Selskapet har inngått avtale om tjenestepensjon som tilfredsstiller lovens krav.

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar i 2017 utgjør kr 132 414. I tillegg kommer honorar for andre tjenester med kr 25 411. Beløp er inkl. mva.

Note 2 Anleggsmidler

	Maskiner og anlegg	Driftsløsøre, inventar ol.	Varebil	Sum
Anskaffelseskost pr 1.1.17	306 904	2 744 107	129 000	3 180 011
+ Tilgang kjøpte anleggsmidler		343 352		90 635
- Avgang i året	151 904	190 085		341 989
= Anskaffelseskost 31.12.17	155 000	2 897 374	129 000	3 181 374
Akkumulerte avskrivninger 31.12.17	155 000	2 468 358	129 000	2 752 358
= Bokført verdi 31.12.17	0	429 016	0	429 016
Årets ordinære avskrivninger		245 105		245 105
Økonomisk levetid	3 år	3-10 år	5 år	
Avskrivningsplan		saldo 10%		

Note 3 Årets endringer i egenkapital

	Grunn Kapital	Bundne fond	Kapital konto	Fond/ prosjekter	Sum
Egenkapital 01.01.17	201 000	11 829	1 783 405	166 565	2 162 799
Årets endring i fond/ prosjekter	0	35	0	6 770	16 807
Årets resultat	0	0	93 560	0	93 560
Egenkapital 31.12.17	201 000	11 864	1 876 965	173 337	2 263 166

Note 4 Overføringer til fond

	Pr 01.01.17	Til/fra fondet	Pr 31.12.17
Fond: Tøyengt. 36	78 431	11 971	90 402
Fond: Chr. Hanssons	11 829	35	11 864
Fond: Livsvarig medl	80 577	-5 199	75 378
Donasjon	7 557		7 557
SUM	177 322	6 807	185 201

Note 5 Bundne midler

I posten inngår bundne skattetrekksmidler med kr 674 101.

Note 6 Prosjektavsetninger

Tilskuddsgiver - prosjekt	2017	2016
Norsk Kulturråd - Samarbeidsforum for nettkommunikasjon	0	0
Norsk Kulturråd - Yaday	82 000	
Norsk Kulturråd - Norvegiska romá/norske sigøynere	0	314 000
Oslo Kommune - 1970-tallet	0	100 000
KKD gaveforsterkning - Dyrisk byhistorie	170 000	0
Bergesenstiftelsen - Dyrisk byhistorie	250 000	0
Norsk Kulturråd - Evalueringsmodul for samlinger	89 000	89 000
Norsk Kulturråd - Minoriteter og inkludering	101 000	487 000
Norsk Kulturråd - Oss og de andre	0	285 000
Oslo Kommune, IMDI - Oss og de andre	140 000	600 000
J. Petlitz og hustru Margrethes stiftelse	70 000	267 000
Sparebankstiftelsen - Raritetsskuffer	108 000	200 000
Oslo Kommune - Gatelangs i Oslo	90 000	100 000
Oslo Kommune - Livet langs Akerselva	60 000	70 000
Oslo Kommune - Siste skrik	0	98 000
Oslo Kommune - Møte med minner	90 000	110 000
Oslo Kommune - Yaday	66 000	79 000
Oslo Kommune - Oppgradering byhistorisk utstilling	66 000	91 000
OBOS - 1970 tallet	60 000	458 000
Sparebankstiftelsen - Digitalapp	0	100 000
Norsk Kulturråd/Teknisk museum - Tingenes metode	0	90 000
KKD - Hverdagsintegrering	700 000	0
Oslo Kommune - drift og temporærutstilling	280 000	0
Egenfinansiering	65 000	100 000
SUM	2 487 000	3 632 000

Note 7 Mottatte tilskudd

	2017	2016
Kommunale tilskudd	15 500 000	14 800 000
Statstilskudd	12 770 000	12 550 000
Prosjekt tilskudd	2 041 183	2 310 900
Andre tilskudd/bidrag	826 096	979 026
SUM	31 137 279	30 639 926

Note 8 Periodiserte prosjektmidler

	2017	2016
Prosjektmidler overført fra foregående år	3 632 000	2 005 500
Prosjektmidler overført til neste år	- 2487 000	- 3 632 000
Netto overførte prosjektmidler	- 1 145 000	- 1 626 500

Note 9 Fortsatt drift

Resultatet for 2017 viser et overskudd på kr. 93 560,- mot kr. 7 718,- i 2016. Soliditeten og likviditeten er fortsatt god og det er ikke noe som indikerer at driften ikke kan fortsette. Styret vurderer at forutsetningene for fortsatt drift er til stede og legger det til grunn for sin virksomhet.

Til styret i Oslo museum

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Oslo museum' årsregnskap som viser et overskudd på kr 93 560. Årsregnskapet består av balanse per 31.12.2017 og resultatregnskap for regnskapsåret per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31.12.2017, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, 15.02.2018
BDT Viken Revisjon AS

Svein Brataas
Statsautorisert revisor

Med støtte fra
Oslo kommune

om;
oslo museum

Postboks 3078, Eisenberg
0207 Oslo
Tel. 23 28 41 70
www.oslomuseum.no
www.facebook.com/oslomuseum